

WESTERN ROMAN
ELSO

CIJENA 15 d. BROJ 437

ZLATNI REVOLVER

Charles C. Garrett

ZLATNI REVOLVER

LASO 437

CHARLES C. GARRETT: ZLATNI REVOLVER

Naslov originala: THE GOLDEN GUN

Recenzija: J. Paravić, književnik

Copyright: Charles C. Garrett, posredstvom G.P.A. München

Prijevod: Mirjana Turudić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, Ljudevit Bauer (predsjedavajući), Nenad Brixy, Tomislav Butorac, dr Adolf Dragičević, inž. Vesna Gazdag, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender. – GLAVNI I ODCGOVORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO - Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n.su-b.o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 – 1973. od 26. XI 1973.

LASO 437 izlazi: 26. 02. 1982.

I

John W. Ryker je začuo topot konja u neposrednoj blizini svog logora. Izvježbanom lakomćom iskusna lovca polako se udaljio od vatre i nestao među okolnim stijenama. Ostavio je crnog ždrijepca da pase kraj logora. Doduše, imao je još vremena i da uzme svoj kaput, gunj i ostalu opremu, ali nije želio nepotrebnu prtljagu ako mu je za petama više neprijateljski raspoloženih jahača.

U lijevom džepu brokatnog prsluka imao je pet patrona s teškim kuglama za veliku pušku marke »sharps« kalibra 50. U desnom je bilo deset punjenja za mornarički kolt, koji mu je visio na bedru. Dva mala, kratkocijevna revolvera remingtona bila su skrivena – jedan u desnoj čizmi a drugi za pojasom.

Ryker je bio dobro naoružan i imao je dovoljno vremena da smisli plan obrane.

Pucat će i ubiti ako je potrebno, a onda ponovo nepuniti pušku. Istodobno se pitao hoće li uopće biti borbe.

Bio je već dovoljno visoko da može vidjeti obrise gradića Settlementa u Arizoni, držeći se visokih stijena. Mjestu koje je krajnje pažljivo odabrao za logorovanje moglo se približiti samo jednom stazom, preko ispucanog stijena i dubokih usjeka, a to je zahtijevalo dobro poznavanje terena i pouzdana konja.

Kad je pronašao zaklon ispod goleme stijene, položio je pušku na kamen i gotovo nečujno povukao kokot.

Već je mogao vidjeti jahača. Bio je ogromna stasa, na malom konju koji je jedva nosio svoj teret. Šesir široka oboda zaklanjao je jahačevo lice od jakog poslijepodnevnog sunca a ispod crvene marame nazirale su se široke čeljusti. Očito, zbog prevelikog trbuha i radi lakšeg potezanja revolver mu je visio iza desnog boka. Kad se približio, Ryker na njegovoj košulji opazi mrlju od znoja.

Jahač se zaustavi uz glasan

uzdah, skine šešir sa čelave glave i obriše oznojeno lice.

— Rykeru! Jesi li gore?

Visoki crnokosi čovjek nježno pogladi prstom obarač šarpovke. Mali pomak i kugla kalibra. 50 mogla je raznijeti jahača.

— Do vraga, Rykeru! Hoćeš li odgovoriti?

Debeljko prebaci nogu preko sedla, stavi šešir na glavu i stane se osvrnati ne bi li štogod opazio u pustoj okolici. Premjesti maramu iz desne u lijevu ruku. Desna se polako spusti i sada je mogla brzo izvući kolt. Ali ne tako brzo kao što je Ryker mogao zbaciti jahača sa sedla udarnom snagom šarpovke.

— Nolane! — Ryker je uživao u jahačevu iznenađenju. — Ako i dalje želiš ostati šerif Tucsona, ubuduće budi oprezniji!

— Da su ti oči proklete! — prosikće šerif Nolan. — Ispustio sam dušu na ovom prokletom terenu samo da tebi učinim uslugu, a ti me na smrt prepađaš.

— Ne proklinji moje oči — zagrmi Ryker — nego svoje. Sam si mi došao na nišan, kao fazan.

— Da! — zaviče Nolan i sjaše odahnuvši. — Znam koliko si siguran na revolveru i to je razlog što sam žuljao zadnjicu da bih stigao dovde. Možda ti mogu mnogo pomoći.

— Iza tebe kipi kava — reče Ryker. — Hoćeš li malo?

— Ako nije predaleko — Nolan se spusti na zemlju i počne masirati bedra. — Trebam vremena da ti objasnim neke stvari.

Ryker prebaci šarpovku u desnicu a drugom rukom prihvati uzde Nolanova konja. Navikao

je da kažiprst drži na obaraču a palac na kokotu, tako je mogao brže upotrijebiti pušku.

Krenuše natrag stazom, krivudajući preko stijenja, a Nolan se nakon svakog koraka sve više tužio. Rykeru je bilo lako kao da je odavno navikao na kozje staze Arizone. Nosio je crne hlače uvučene u visoke čizme, bijelu košulju koja je bila prljava jer je neko vrijeme boravio u divljini i preko nje lijep brokatni prsluk. Njegovu dugu crnu kosu pokrivao je neupadljivi šešir, jedino je na vrpici bio pričvršćen srebrni dolar probušen točno kroz sredinu. Ryker ga je probušio metkom s udaljenosti veće od sedamdeset metara. Ponosio se time.

— Prokletstvo! — potuži se Nolan. — Kako ti uspijeva da ostaneš tako čio? Sunce bi moglo oči ispržiti, a ti skakućeš kao da oko tijela imaš ledene vrećice iz St. Louisa.

— Možda je to samo čista savjest. Gore je potok. Hoćeš li se okupati? Ili ćeš samo kavu?

— Kavu — progunda Nolan. — Ili ako imaš nešto jače.

Ryker slegne ramenima i odmahne glavom. Nije pio ni kad je mogao. Alkohol je dobar samo na pravom mjestu i u pravo vrijeme. Podnevne vrućine jugozapada nisu za to pogodne, tim više što su im naoružani ljudi bili za petama.

— Kakvo te dobro dovelo ovamo?

— Želja da se oslobodiš svojih briga — odgovori Nolan. — Jaime Morros je opljačkao banku Valverde u četvrtak, točno u tri sata poslije podne. Banka se upravo otvarala i bilo je malo ljudi. Dva lijena stražara upra-

vo su pristigla s velikog ručka na narodnoj svečanosti. Jaime Morros je ušetao s napetim konjičkim koltom i načiljao. Pucao je u blagajnika i u obojicu stražara. Dok je izlazio s tri tisuće dolara u vreći prebačenoj preko ramena, pucao je ponovo. Najprije u kauboja koji mu je prepriječio put a zatim u dvije žene koje su zavrištale kad su vidjele kauboje u krvi. Tada je odjahao u Fort Craig, gdje je ubio krčmara koji mu je rekao da je previše pio. A onda je nestao. U izvještaju piše da mu je pomogao neki invalid. Ali iskazi svjedoka se nisu slagali, jer su jedni tvrdili da je grbav, a drugi da hrama na jednu nogu na kojoj mu je povezano koljeno. Nisu znali reći na koju nogu hrama.

— I ti si dojahao da mi to kažeš? — upita Ryker. — Zar misliš da sam lovac na nagrade?

— Nolan povuče dug gutljaj kave, stane je mučkat i u ustima napinjući debele obraze i kimne.

— Ti si najpogodniji čovjek, sinko. Četiri razloga govore za tebe. Prvo, poznavalac si oružja i najbolji si u ovom kraju u izradi revolvera starog Sama Colta. Drugo, vješt si u rukovanju oružjem. Treće, nemaš dovoljno novca za pokop svog oca — znači, potreban ti je novac. Četvrto, to je akcija kakve ti voliš.

— Vraga volim — Ryker ispljune kavu s gađenjem. — Da, ubio sam nekolicinu, ali oni su to zavrijedili. Dvojica su bila pasji sinovi koji su ubili mog oca, a ostali... napokon, ti si mi to

zakuhao i još kažeš da ja to volim.

— Ali nemoj! — Nolan razvuče usne. — Kad si u dvoboju sudio one odmetnike u Desolationu, zar ti nije bilo toplije oko srca? Nemoj mi reći da nije!

Ryker zatrese glavom i zagleda se u kaveni talog na dnu šalice kao da tu traži odgovor.

— Ne — procijedi.

— Ne? — upita debeli šerif. — Ni trunka radosti? Nimalo zadovoljstva kad si vidio svoje dobro upućene pogotke i krv kako šiklja?

— Ne! — Ryker je s velikim naporom zadržao glas da ne vikne. — To je bilo radi novca. Bio mi je potreban. Nije to bila zabava.

Nolan podigne obrve do obođa šešira i naliže u šalicu još kave.

— Kako ti kažeš, sinko. A sada ću ti reći nešto o Jaimeu. Poslije Fort Craiga Jaime Morros je odjahao u Fort Bowie. Ostavljajući Novi Meksiko, ušao je na teritorij Arizone. Tu je prekinuo putovanje da zaustavi poštansku kočiju i ugrabi blagajnu s novcem. Pri tome je ubio vozača i jednog putnika, a jednog je ranio i taj je dao njegov opis i opis njegova pratioca. Morros je visok, zgodan Meksikanac s brkovima. Njegov pratilac je plavokos i zaista je invalid, naružan podrezanom sačmaricom. On je čuvao konje. Jaime Morros je ubio jedanaest ljudi. To je bilo dovoljno da se za njim raspiše potjernica uz nagradu od devetsto dolara. Traže ga živa ili mrtva.

— I ti si pomislio na mene — reče Ryker. — Ne misliš valjda

da ću sad prevrnuti Meksiko da ga nađem?

— Da — reče Nolan — upravo to mislim. Uostalom, potreban ti je novac da pokopaš oca tamo gdje je on želio. Prokletu je sigurno da to ne možeš učiniti s Goldburghovom hipotekom na imanju. Ono što ti treba, to je gotov novac. Devetsto dolara će ti biti sasvim dovoljno. Jedino što se od tebe traži jest da ga nađeš.

— I da ga ubijem — doda Ryker.

— Dakako — potvrdi Nolan. — Znam kako to radiš i neće ti biti nimalo teško. Sve ovisi o tebi. Učinio sam što sam mogao da ti pružim šansu.

— Da, čak si dojahao da mi to kažeš — reče Ryker sa sumnjom u glasu. Njegov novi način života sasvim ga je promijenio. Prije, kao da je otad prošao čitav vijek, on je vjerovao svakoj Nolanovoj riječi. — Zašto? Kakav je tvoj interes? — upita.

Debeljko uzdahne, ponovo ulije kave u šalicu i preleti pogledom po okolini.

— Imaš li što za jelo? Vraški sam ogladnio žuljajući zadnjicu putem do tebe.

Na namrštenu licu mladog čovjeka pojavio se smiješak. On posegne u bisage, izvadi konzervu govedine i dobaci je Nolanu. Još nije pronašao otvarač, a šerif je već zabo džepni nož i počeo rezati tanki metal. Osloboodio je jednu stranu konzerve i nabadao nožem masne odreske mesa sve dok nije napunio usta. Halapljivo je žvakao i prošlo je neko vrijeme prije nego što je mogao progovoriti.

— Da — promrmlja, brišući

nož u košulju. — Da, došao sam da ti to kažem, iako ne bih znao reći zašto. Možda zato što suosjećam s tobom.

— Ali nemoj! — Rykerov glas je bio napet od suzdržanog bijesa koji leđi riječi. — Ne podnosim da me netko žali.

— Nemoj biti tako prokletu osjetljiv — promrmlja Nolan. — Izgubio si trgovinu i kuću a da ništa nisi skrivio. I ja ne podnosim bankare, a Goldburgha nikako ne bih mogao nazvati prijateljem. Znam da ti je potreban novac i volio bih da kreneš u potjeru. Treba prkositi Goldburghu.

Ryker slegne ramenima u znak potvrde, priznajući Nolanovu odbojnost prema bahatom bankaru, koji ga je preduhitrio zatvaranjem hipoteke što ju je njegov otac tajno otvorio. Ryker je odmah spalio svoju kuću u znak protesta, ali je bankar ubrzo postavio legalnu zabranu na njegova primanja. Tako je Ryker ostao bez ijednog dolara. Njegov otac je ostao ležati na jadnom, malom groblju u Settlementu. Nolanova ideja ipak je bila privlačna.

— Evo o čemu je riječ — nastavi Nolan. — Nazovi to prijateljskom uslugom ako hoćeš. Na tvoje »zašto« odgovaram: za devetsto dolara može se kupiti lijep lijes.

— Nisam ja lovac na nagrade — obrecne se Ryker.

— Ali nisi ni bogati dokoličar — zareži Nolan. — Ili si možda ovdje na logorovanju zbog puste želje za životom u divljoj prirodi?

Ryker ga je mračna lica gledao kako podrugljivim gestom pokazuje po logoru.

— Grom i pakao! Sinko, obuzdaj svoj temperament i poslušaj što ću ti reći! Možeš li? Uostalom, ako ti se to ne bude svidalo, kad završim, ti mi lijepo reci da idem do đavola i ja ću odjahati. Što gubiš time, ako me saslušаш?! No, što kažeš?

Oklijevajući Ryker kimne.

— Nastavi!

Nolan baci praznu konzervu, pogladi se po trbuhu i nastavi:

— Morros se družio s Emilianom Muertom. Jesi li čuo za njega? Nisi? Muerta na španjolskom znači smrt. Teško da bi se za njega našlo bolje ime. Morros je ubojica s Muerta je još gori od njega. Za vrijeme rata sam za njega prvi put čuo. Kad je stigao oficir za regrutaciju, rekli su mi da sam predebeo za borbu. A morali su i ostaviti nekoga da štiti zakon. Tako sam ostao u Tucsonu, a većina dobrih starih momaka krenula je na bojište. Ostali smo samo Mite i ja. Pusta zemlja bez radnika bila je za Muertu prilika kakvu je samo mogao poželjeti. Federales su me obavijestili o kretanju tog meksičkog odmetnika, koji je već pošao prema Sonori. Njih se nimalo nije ticalo međusobno ubijanje Jenkija i mislim da su zaključili kako je najbolje da potisnu svoje izazivače nereda na sjever, koji je ostao pust zbog građanskog rata. Bilo kako bilo, Muerta je prešao granicu. Kad je prošao Sonoru, napao je mjestance Jamesville. Jesi li čuo za Jamesville? Ako nisi, nećeš ni čuti, jer su tamo svi mrtvi. Muerta ih je poubijao. Ubio je ravno pedeset ljudi, sve je popalio i sravnio sa zemljom.

Skrpio sam kakvu-takvu potjeru i krenuo. Nije mnogo ostalo da se vidi. Uvjerio sam se da lešinarima i kojotima prija pečeno kao i sirovo meso. Krenuo sam za Muertom preko granice, ali izgubio mu se trag. Nisam se dugo mogao vrsti po Meksiku, pa sam se vratio. Ali to je učinio i Meurta. Napao je transport Butterfield i opljačkao više od dvadeset tisuća dolara, a ubio je mnogo više ljudi nego što znamo. Obavijestili su me da namjerava uspostaviti neku svoju banditsku državu čvrstog reda na granici Amerike i Meksika. Čuo sam da je upao i u Kaliforniju. Dakako, malo se primirio otkako je završio rat i otkako su počele krstariti vojne patrole, ali on će se vratiti, a i Morros, koji je odjahao s njim.

— Kamo? — upita Ryker, zainteresiran više nego što je želio.

— Pa imaju neko staro skrovište — odgovori Nolan. — Nisam mogao saznati gdje je, jer Meksikanci drže jezik za zubi-ma. Mislim da se boje. Ipak sam našao da se nalazi u velikom kanjonu Sonore, južno od grada Espiritosa.

* * *

Jaime Morros je zadovoljno ušao u grad. Tu su ga ljudi poznavali i držali se po strani kad je prolazio. To je bio ugodan osjećaj, tim ugodniji što su mu preko velikog sonorskog sedla visile dvije kožnate vreće pune zlatnika. Pet tisuća američkih dolara! To je zaista bio plodan posjet los Estados Unidosu, pogotovu kad se ima na umu da

se Jenkiji neće usuditi ući u Meksiko.

Espiritos je dobro skrovište. Muerta je gore, u planinama. Sigurno planira neka nova uzbuđenja i bit će mu drago što se vratio njegov najbolji revolveraš.

Morros je morao odmoriti konja koji je vukao teški teret novca. Uostalom, i on se želio malo opustiti i potrošiti nešto od jenkijevskog bogatstva. Rosin lokal je najbolje mjesto u gradu a njezine djevojke bi mogle biti ugodna promjena nakon Julianaova društva.

Podigao se s visokog, srebrom optočenog sedla, okrenuo se i pogledao svoje drugove.

Juliano je bio dobar drug, vješt u rukovanju sačmaricom. Bio je ružan, a kako i ne bi bio s onom velikom grbom i iskrenutom nogom koju je vukao dok je hodao, ostavljajući za sobom oblak prašine. Ali dobro je rukovao puškom i bio je Morrosov prijatelj, najbolji kojeg je ikad imao.

Morros je mahnuo Julianu da mu se pridruži. Na umu su mu bile blagodati što ih je pružio Espiritos: žene, tekila, dobro jelo, karte. Okupat će se u kadi, a možda će pronaći i hlače protkane srebrom — pravim srebrom za Jaime Morrosa — i prikladan pojas za revolver s koricama ukrašenim rupcima. Okruglim ili zvjezdastim? Bolje zvjezdastim, no to može čekati do sutra. Prvo treba popiti dvije-tri boce pravog pića i pozabaviti se djevojkama.

Jaimea Morrosa prožne ugodan osjećaj kad je sjahao s premorenog konja.

* * *

— Odluči! — Nolan je čačkao zube, čekajući da Ryker odgovori. — Ako ne želiš, reci to. Naći će se mnogo lovaca na glave kad objavim kolika je nagrada. Ako pristaješ, ništa ne objavljujem.

— Misliš li da se skriva u Espiritosu? — upita Ryker. — Što ako nije tamo?

— Onda ga potraži — odgovori Nolan.

Ryker prolije kavu, napuni šalicu pijeskom i stane ga mijesati lijevom rukom.

— Pretpostavimo da se opet udružio s Muretom...

— Muretina glava vrijedi dvije tisuće dolara.

— Pasji sin! — Ryker odloži šalicu i maramicom polako očisti prste. — Želiš i njega, je li?

Nolan uvuče glavu među ramena.

— Kako kaže poslovice, bolje ptičica u ruci... ali još bolje obadvije.

Ryker ustane. Vрати limenu šalicu u bisage i uzme Nolanovu žličicu. Prelije preko nje malo vode, istrlja je pijeskom i spremi. Sasvim nesvjesno ruka mu se spusti na korice revolve-ra a palac počne ravnomjerno i brzo strugati po drvenom dršku teškog mornaričkog kolta. Nolan ga je šutke promatrao.

— Recimo — reče Ryker ne skidajući pogled s krošnje drveta — da mi sve pode za rukom. Kako ću ih dopremiti?

— Na njihovim konjima — odgovori šerif. — Sasvim je svejedno u kakvom će biti stanju.

Ryker se okrene i odluta pogledom preko suncem obasjanih stijena sve do Settlementa. Neuredno pomiješani drveni zidovi i krovovi izgledali su sićušno. A pokraj glavne ulice i blještavobijelih zgrada jasno je vidio kvadrat groblja. Nadgrobni spomenici blistali su na suncu i zasjenjivali tamne križeve od grubog drva. Pod takvim križem leži i njegov otac Angus Ryker i čeka da se pridruži svojoj ženi.

– Do vraga – progunda Ryker – pristajem!

– Dobro – Nolan ustane s vidljivim naporom. – Trebat će ti oko tjedan dana da stigneš tamo. Najprije upoznaj grad, a onda postavljaš pitanja. Ako naideš na Morrosa, čuvaj se njegova prašinara. Za njega nije raspisana nagrada i čini što te volja. Ali upamti da je Morros vrijedan devetstvo dolara. Tu su još dvije tisuće dolara ako dovedeš i Muertu. Ukupno, to je dovoljno da pokopaš oca uz majku i da otvoriš novu trgovinu oružjem.

– Ako ne uspijem?

– Izrazit ću ti sućut – progunda Nolan.

* * *

Ryker pođe po Nolanova konja. Zatim je dugo promatrao kako šerif jaše prema Tucsonu i pitao se je li prevaren. Nagrizala ga je sumnja. Ipak, Nolan mu se činio pošten. A dvije tisuće devetsto dolara bilo je više nego što mu je trebalo.

Kad je šerif nestao s vidika, Ryker počne provjeravati oružje. Najprije veliku šarpovku.

Uzme iz bisaga komad nauljene kože i raširi ga na pijesku,

podalje od vatre. Povuče polugu zatvarača koji je spajao cijev s kundakom. Pročisti, naulji i obriše cijev. Pogleda ima li prašine na mehanizmu obarača, pažljivo ga obriše i provjeri. Onda se vrati bisagama, uzme šipku, namota na nju malo pamuka i nekoliko puta je provuče kroz cijev. Zatim ponovo prebriše i uljem za podmazivanje naulji sve pokretne dijelove puške. Napokon je napuni.

Onda provjeri mornarički kolt. Tu nije bilo mnogo posla, jer ga je svakodnevno održavao. Ipak dobro očisti udarnu iglu. Okrene revolver nekoliko puta u ruci, zadovoljan izvrsno izbalansiranom težinom. Pregleda zatim municiju za revolver u paketićima od tvrdog papira. Opazi rdu na nekima i odmah ih odvoji i baci. Znalo se dogoditi za vrijeme jahanja da metak sam opali. To ga podsjeti da bi bilo dobro isprazniti kolt.

Dva deringera bila su sasvim čista. Pritiskom ih otvori i provjeri punjenja. Nije bilo nikakvih znakova oštećenja na mecima kalibra .41 i Ryker brzim pokretom ih zatvori i stavi oba revolvera u skrivene korice od meke kože, jedan u desnu džepu a drugi za pojas.

U prsluku i u kaputu imao je čitavu malu kolekciju metaka i kugli za pušku. Specijalno izrađen džep u podstavi kaputa bio je pun alata za punjenje metaka. U drugom džepu je bila mala kutija s masti za metke, kako bi lakše ulazili u okvir. U bisagama je bilo još alata: pinceta, kalupa za izrađivanje metaka, specijalnih kliješta i mekih čekića, koje svaki oružar mora

imati. Bili su tu i brižljivo upakirani kapsli, zaliha baruta i zavidna količina zrna razmještenih u odjeljke po kalibrima. Sve se to nalazilo u maloj košari. U drugoj je bila hrana, čista košulja, donje rublje i svitak papira. To je bila diploma njegova oca, doktora medicine, jedino što je spasio od propalog nasljedstva. U stvari, i nije znao zašto. Ipak je to bila uspomena.

Jedino što mu je nedostajalo bio je novac. Imao je samo dva dolara u džepu. Nadao se da će mu to biti dovoljno do Espiritosa.

Hoće li Morros biti tamo? I hoće li uspjeti da ga ubije?

II

Mjesečine je odjednom nestalo i nastupio je mrkli mrak. Te nagle mijene iz svijeta u tminu bile su karakteristične za jugozapadno područje.

Ryker je već bio pedesetak kilometara južno od Settlementa i nije ga toliko žuljalo sedlo koliko su ga mučile vrućina i žeđ. Na svom velikom pastuhu Neru brzo se spustio s planine. Nastavio je prema jugu pod vrućim suncem Arizone. Zaustavljao se da napoji Neru i često pješao da ga malo odmori. Sebi je odredio najstroži režim, koristeći vodu samo da ovlaži lice i usne, da ne ispucaju.

Nije imao mnogo iskustva u jahanju kroz preriju, ali je dobro upamtio savjete. Sjetio se što mu je jednom, dok je još posjedovao trgovinu oružjem, neki kupac o tome pričao. Čovjek je bio visok i njegova pojava je izazivala strah. Masna kosa mu je padala na ramena a usko lice kao da je bilo ozračeno smrću.

»Čovjek ima samo dva prijatelja«, rekao je stranac. »Oružje i konja. Brini se o njima i oni će se brinuti o tebi.« To je bio jedan od onih dobrih savjeta koje je Ryker pamtiio za budućnost, ako mu budu trebali. Pitao se gdje je sada taj visoki stranac. Nije se predstavio, samo je donio revolver na popravak i britvu na oštrenje. Britva mu je, na Rykerovo čuđenje, bila ispod košulje, privezana oko vrata, a držak od slonovače virio je ispod prijavog ovratnika. Htio je upitati stranca zašto tu drži britvu, ali se ipak suzdržao. Otad je mnogo naučio. Sada je znao odgovor i ne bi postavljao tako glupa pitanja.

Prošao je još jedan dan prije nego što je stigao do granice, a proći će tri, možda i četiri dana, kako je računao, dok pronade Espiritos. Što će biti poslije toga, mogao je samo nagađati. Nagađati i pucati. A onda opet ovaj isti teški put, ali s dragocijnom stvarom. Možda...

Pronašao je mali izvor vode i pustio Nera da pije. Probacio je pokrivač konju preko leđa štiteći ga od noćnog mraza, ne mareći što sam drhti od hladnoće dok je punio čitirice vodom.

Sitno, osušeno šiblje grmlja poslužilo mu je za vatru malu, ali dovoljnu da se ugrije, da podgrije konzervu graha i govedine i da skuha kavu. Kad se konj ugrlijao, skinuo je s njega pokrivač i umotao se. Naučio je spavati na neravnom tlu planina Arizone, a ovdje je bilo ravno i meko, no mnogo hladnije.

Pomisli na toplo ognjište i udoban krevet i tako zaspi.

Probudio se ukočen, promrznut i gladan.

Kava mu je prijala, kao i pečena slanina s posljednjim komadima suhog kruha. Nije se obrijao, iako je to inače redovito činio. Uzjahao je i krenuo. Kako je ponio veliku vreću zobi za konja, životinja je bila čilija od njega. Kretala se brzo te su put dug pedeset kilometara prevalili prije sumraka.

Ryker se ulogorio i opet mu je bilo hladno. Pao je u iskušenje da krene u izvidanje i pronade neko selo i gostionicu ili barem staju, gdje bi prenoćio. No oprez ga odvratila od toga. Jenki koji jaše prema jugu nije ništa posebno. Ali Jenki sav u crnom i naoružan do zuba, to je nešto drugo: riječi putuju brže od konja. Nije mogao objasniti kako strancu koji krene iz jednog meksičkog sela već pripremaju dobrodošlicu u drugom selu. Ili ga dočekaju metkom. Takav rizik mu nije trebao.

Nakon četiri dana stigao je u Espiritos prljav, umoran i gladan, jer mu je ponestalo hrane prije dva dana. Ali revolveri su bili čisti i spremni a Nero nahranjen i napojen. To je, kako je rekao onaj stranac, već bila prednost.

Espiritos je bio velik kao Tucson, sa širokom glavnom ulicom i mnogo pokrajnih i s najmanje pet lokala iz kojih je dopirala buka. Jedan lokal se zvao »Pablo«, jedan »Rosita«. Tu su još bili »Los Enodios«, »Juan« i »El Cortes«. Bile su to jednostavne dašćare koje odavno nisu vidjele boju. Stakla na prozorima bila su izrešetana i prljava od prašine, dima i tragova ubi-

jenih muha. Teški vonj pritisкао je grad. Psi su lajali i režali iza Nerovih stražnjih kopita, a djeca su skakutala oko konja pružajući ruke i vičući nešto na španjolskom.

Ryker je tražio staju. Napokon ju je ugledao na sredini glavne ulice. Skrene Nera kroz široka vrata i sjaše.

Jedan pas ga ugrize za čizmu i on ga snažnim udarcem noge odbaci na ulicu. Pas zacvili i othrama u svoje skrovište. Tri dječaka počnu se ispruženih dlanova gurati oko Rykera, vičući »pesos, por favor«. Zalupa na zatvorena stajska vrata. Poslije nekog vremena pojavi se starac i povede crnog konja u staju. Ryker krene za njim da vidi kakva je staja. Bila je u redu. Nero je smješten na prostirku od slame a čuvar je pred njega donio brdo sijena. Ryker pruži starcu dolar, pitajući se gdje će prove-
sti noć.

Za dolar je Amerikanac mogao kupiti bocu pića, postelju i ono što ide uz to, ali samo za jednu noć. Možda će proći mnogo vremena dok pronade Morrosa. Razmišljajući o tome, Ryker polako krene ulicom.

Kad bi odmah pronašao odmetnika, ubio ga i zatražio nagradu, sve bi bilo u redu. No bi li meksički grad uopće dopustio isplatu? Naročito ovaj grad, koji je poznat ako pribježište odmetnika. Ne, to ne zvuči logično. Što onda? Uspavljujuće piće i noć na sijenu u staji? Ili da pokuša kartati? Na kartama se može zaraditi.

On produži ulicom birajući lokal.

Lokal »Pablo« bio je pun poljskih radnika stisnutih u krug

oko malog trkališta žohara. Pdale su oklade. »El Cortes« je bio pun stočara, koji su bili zakupljeni borbom pijetlova. Lokal »Juan« bio je gotovo prazan. Tu su sjedila samo tri pijana starca. U »Los Enodiosu« je bilo mnogo mladih ljudi, koji su se natjecali u brzom potezanju revolvera bez pucanja. Ryker zastane.

Tada ga neko dijete uhvati za nogavicu i stane vući nasred ulice.

– Vamanos, senjor. Muy buenas senjoritas.

Iako je znao vrlo malo španjolski, Ryker je ipak razabrao poruku: Zgrabi dječaka za ruku.

– Govoriš li engleski?

– Si, si.

– Jesi li vidio čovjeka da je dojahao? – upita Ryker pažljivo izgovarajući riječi. – Čovjeka s brkovima i jednog invalida koji je dojahao s njim.

Dijete širom otvori oči i zakli-ma glavom.

– Možda, senjor, možda. Pero es difícil. Por uno precio...

Ryker stegne zube i izvuče iz džepa sitniš. Izbroji tri novčića, zgrabi i drugu dječakovu ruku i podigne ga.

– Imam tri novčića u ruci i jedan veliki revolver za poja-som. Što od toga želiš?

– Pesos, senjor – prošapće dijete. Mislim da je onaj kojega tražite u lokalu »Rosita«.

Ryker spusti dijete na tlo i stavi sitniš u ispružene ruke. Čim se okrenuo, osjeti bol u bedru. Naglo se izmaknuo i rukom odgurnuo dijete. Nije mogao vjerovati da ga je dječak ugrizao.

– Gracias, senjor! Y vaya a diablo!

– Do đavola i ti! – zareži Ryker, gledajući kako dječak trči niz cestu.

Krene prema »Rositi« i uđe. Ovo će mu biti najbolje kockanje u životu, s jednim jedinim dolarom u džepu.

Lokal je bio tijesan i prljav. Zidovi su bili od neožbukane prijesne cigle a velike mrlje od alkohola jasno su pokazivale kakvo se piće tu toči. Bila je to izdužena, zadimljena prostorija s visećim svjetiljkama, puna kockara koji su varali na kartama pijane stočare. Dugački šank nalazio se uz jedan obje-ljeni zid. Iza njega su stajala tri barmana, koja su jedva stizala da posluže mnogobrojne goste razvodnjenom pivom, lošom tekilom i onim što je prolazilo kao viski. Kotač rulete bio je nasred prostorije a stolovi za poker uz zidove. Iznad glava ljudi koji su stajali za šankom nadvio se sivi, neprozirni oblak dima.

Ryker pođe prema šanku. I tū je neugodno vonjalo kao na ulici. Naručio je tekilu i pivo. Razvodnjeno pivo nije moglo isprati oštri okus tekile. Jedva je suzdržao suze, ogledajući se po prostoriji.

Sva četiri stola bila su zauzeta. Ni za jednim nije bilo čovjeka koji bi odgovarao opisu što mu ga je dao Nolan. Ryker tiho prokune, pitajući se koliko će mu još trajati posljednji dolar.

A onda, odjednom, njegova se ruka munjevito spusti do revolvera i veliki mornarički kolt već je bio uperen, a da još nije jasno vidio tko mu je dotakao ruku.

Digne kažiprst s obarača, lijevom rukom pomakne kokot natrag, između dva metka, i stavi kolt u korice.

— Gospodice! — njegovo iznenađenje bilo je potpuno. — Što mogu učiniti za vas?

Prsti položeni na njegovu mišicu bili su mali, tanki, krajnje ženstveni. To nisu bili prsti djevojke iz lokala. Bila je previsoka i prenježna za takvo nešto. Odjeća joj je bila krojena za putovanja i skrivala je čvrsta, visoka prsa. Kosa je bila plava, uzdignuta i pokrivena šalom. Oči također plave.

Ryker se upita što se događa.

— Oprostite — reče neznanka mekim glasom, koji Rykera podsjeti na njegovu pokojnu zaručnicu. — Nisam vam htjela smetati.

— Baš mi je drago — mahinalno reče Ryker. — Mogu li vam pomoći?

— Možemo li razgovarati? — Glas joj je bio sladak i vrlo ženstven. — Možda na nekom mirnijem mjestu.

Ryker trenutak razmisli i odlučio da otvori karte.

— Samo ako znate za takvo mjesto, gospodice. Ovog trenutka ja sam bez novca. Načeo sam posljednji dolar za piće i spavat ću u staji kraj konja ako ne dobijem neki sitniš na kartama.

— Mislim — reče ona medenim glasom — da možemo naći nešto bolje.

— Gdje? — upita Ryker. — I kako?

— Kod mene — odgovori djevojka. — Imam dobar smještaj, a gospodina Bradyja uvijek zanimaju nove osobe.

— Nove osobe? — Ryker bi se odmaknuo da je imao dovoljno prostora. — O čemu to govorite?

— O fotografiji — odgovori djevojka. — O čemu bih drugom?

— O kakvoj fotografiji? I tko je taj gospodin Brady?

— Gospodin Brady? — Glas je zvučao obrambeno i ljutito. — On je najbolji fotograf na svijetu. Snimio je najvažnije scene rata. I mnogo šta drugo. Fotografija je sredstvo pomoću kojeg se registriraju događaji točno onako kako su se odigrali. Alphonse Giroux prvi je napravio fotografski aparat 1839. Ne znam koliko ste upućeni u to. Wolcott i Johnson proizvode dagerotipije* već od 1840. Daka-ko, oni su u New Yorku, gdje je veći napredak nego ovdje.

— Sigurno, gospodice — potvrdi Ryker. — Čuo sam kako su govorili o nekom Matthewu Bradyju * za vrijeme građanskog rata, ali shvatio sam da je on slikar. Nikad još nisam čuo za... Kako se ono zove? Fotografija? Što je to zapravo?

— To znači — reče djevojka izgubivši strpljivost — da se svaki događaj može zauvijek sačuvati na komadiću stakla.

— Kako? — upita Ryker sumnjičavo.

— To je vrlo složen proces — odgovori djevojka. — Sumnjam da biste razumjeli.

— Uostalom, zašto bi to mene zanimalo? — Ryker još nije znao o čemu je riječ. — Ja sam samo u prolasku.

— Dopustite da vam objasnim — reče djevojka ozbiljno.

* Dagerotipija, fotografija nazvana po izumitelju fotografije Louisu Daguerreu, 1835. (op. ur.)

– Ali ne ovdje. Ovdje je isuviše bučno.

Ryker pogleda uokolo i njegov prodorni pogled obori nekoliko očiju. Djevojka je imala pravo, iako u lokalu nije bilo toliko bučno. Naime, Amerikanac s revolverom u lokalu južno od granice, to je bilo nešto obično, ali plava, privlačna djevojka kraj njega za šankom, to nije bilo obično.

– Idemo – reče on. – Ali kamo?

– Imam stan – odgovori djevojka. – Moja tetka upravo priprema večeru. Ima dovoljno jela za troje, pa ako želite, možete nam se pridružiti.

Ryker osjeti glad na pomisao o hrani, uzme djevojku pod ruku i izvede je na ulicu.

Dok su išli kroz grad, ona mu stane objašnjavati:

– Zovem se Amelina Harvey. Rođena sam u New Yorku i izučila sam nauk za fotografa kod gospodina Matthewa Bradyja. On je jedan od pionira umjetničke fotografije a ja ću poći njegovim stopama. Cilj nam je da registriramo život suvremene Amerike i da proknemo u duh Zapada jednom zauvijek, da bi buduće generacije, osobito tamo na Istoku, mogle vidjeti kako je zapravo bilo.

– Zašto ste onda, do vraga, u Meksiku? – upita Ryker. – Zašto ne biste foto... kako se ono kaže... zašto ne biste radili ta-

* Matthew Brady – najpoznatiji američki fotograf prošlog stoljeća, znamenit po svojim fotografijama unionističkih vojskovođa i bojišta (op. ur.)

mo gdje je sigurnije? U Illinoisu ili u Iowi?

– Ne zanimaju me farmeri, gospodine... Žalim, ali mislim da mi se još niste predstavili.

Ryker. John W. Ryker. W znači William, ali prijatelji me zovu Jack.

– Mogu li i ja? Mislim, mogu li računati na vas kao na prijatelja?

– Možete. Ali zašto? Niste mi još ništa objasnili.

– Da, nisam. Oprostite – ona zastane ispred nekog neosvijetljenog izloga. – Htjela sam vam to reći nasamu.

– Pa, zar ovdje nismo nasamu? – reče Ryker i ruka mu se spusti do kolta. – Sada mi možete reći.

Plave oči ga pogledaju i on odjednom shvati koliko ga ta djevojka privlači.

– Radila sam s gospodinom Bradyjem – počne ona – još prije građanskog rata. Htjela sam ga pratiti na svim njegovim putovanjima, ali on me odbijao tvrdeći da je to za ženu opasno i ja sam odlučila da mu dokažem kako nema pravo. Naumila sam da počnem sama fotografirati. Na sreću, dobila sam propusnicu koja mi je omogućavala slobodno kretanje. Kupila sam najbolju opremu i odlučila da uđem u dramu građanskog rata. Smatrala sam da će pogranična zemlja za početak biti najbolji ispit za mene i tako sam došla ovamo. Moja tetka je zahtijevala da pođe sa mnom, da ne budem sama. I evo me ovdje.

– Ali zašto – upita Ryker sumnjičavo – zašto ste izabrali baš mene?

Amelia se osmjehne.

– Stekla sam naviku da tražim po lokalima, gdje sam nailazila na najbolje modele. Kad sam vas opazila, odmah sam znala da ste američki revolveraš.

– Što? – gotovo vikne Ryker.

– Ja?

– Dakako. Nosite revolver, odijevate se u crno. Takve prsluke nose samo revolveraši. A ljudi svašta pričaju.

Ryker je bio zatečen djevojčinih zaključivanjem.

– Ljudi svašta pričaju? Što ste htjeli time reći?

– Ali, Jack – reče ona slatko – pa to je novost dana da je u grad stigao američki revolveraš. Jedini čovjek koji odgovara opisu iz tih pričanja, to ste vi.

Je li možda tko kazao zašto sam došao?

– Pa ne bih to mogla reći – ona krene a Ryker za njom.

– Da, ipak, pričalo se o nekom odmetniku koji se ovdje skriva. Pomislila sam da možda njega tražite i ponadala se da bih mogla snimiti kako se bori-te.

III

Ryker je pratio djevojku niz prašnu ulicu, razmišljajući o njezinim posljednjim riječima.

Ako je rekla istinu, njegove namjere bile su u Espiritosu, ako ne poznate, a ono pogodne. Znači Morros će ga čekati spreman. Ali ono što je Rykera najviše iznenadilo bila je djevojčina izjava da bi rado snimila dvoboj. Jedna pomisao oštro se sukobila s njegovom savješću. Naime, ubiti odmetnika, to je u redu. To potvrđuje i zakon. U najgorem slučaju to je nadmetanje dvojice ljudi, borba u

kojoj se dokazuje tko bolje cilja i tko je brži na revolveru. Ali snimati to kao paradu veoma je ružno. Smrt je ružna. Ryker je to prvi put shvatio kad je vidio izmučeno mrtvo tijelo svog oca. Bilo je ružno i onda kad su njegovi meci prekinuli život odmetnika u Desolationu. Bit će ružno i kad Jaime Morros bude umirao. Ako i on, Ryker, ne podleigne u borbi.

Sasvim je nešto drugo ako netko radoznalo snima umiranje.

Ipak je Ryker i dalje koračao pokraj djevojke kroz buku i smrad Espiritosa.

Njezin stan se nalazio u jednoj od pokrajnih ulica. Povelaga je pokraj jedne trgovine, pa pokraj nekoliko dotrajalih daščara, a onda su došli do novije, svježe obojene kuće. Zidovi su blještali na jakoj mjesecini. Sjeda žena im otvori vrata. U njezinim očima nije bilo odobravanja kad je ugledala Rykera.

– Tetko Phyllis. Ovo je Jack Ryker.

Ryker se nasmiješi, skine sešir, pruži ruku i nakloni se. To je očito udobrovoljilo staricu, jer se nasmiješila i pozvala ga da uđe. Našao se u sobi. Zidovi su bili bijeli, pod od dasaka, a veliki kamin zauzimao je čitav jedan zid. Stol od borovine bio je nasred prostorije. Iako je bila uljepšana sagom i zavjesama, ipak je to bila siromašna meksička soba.

Ryker je navikao da uvijek brzim pogledom ispita prostor u koji ulazi, osobito stražnja vrata i prozore. Prije nekoliko mjeseci na to ne bi ni pomislio. Ali nakon očeve smrti, pošto je

stekao zloglasnu reputaciju, to mu je ušlo u naviku.

Prozori su gledali na mračnu ulicu. Poluotvorena vrata vodila su u kuhinju. Jedan kut sobe bio je zastrt zavjesom iznad koje su se vidjele stepenice, bolje reći ljestve što su vodile na balkon ili nešto slično, gdje je visila druga zavjesa. Obuhvativši sve to jednim pogledom, Ryker krene za tetkom Phyllis prema naizgled neudobnu trosjedu ispred kamina. Prihvatio je ponudenu čašu američkog viskija, požalio što nije malo veća i upustio se u razgovor sve dok ih Amelia nije prekinula. Tetka Phyllis je tada protestno otišla u kuhinju.

Ryker odluči da ozbiljno porazgovara s djevojkom.

– Vi biste htjeli fotografirati pravi dvoboj?

– A kako bi drugačije pogodila pravi duh Zapada? – rekla je iskreno. – Dvojica ljudi oči u oči u dvoboju do smrti. Kao da je legenda ušla u život. Kralj Arthur. Duh viteštva.

– Nisam nikada čuo za tog kralja Arthura – reče Ryker – i ne bih mogao reći da znam što znači viteštvo. Obračun revolverima nije ništa drugo nego nastojanje dvojice ljudi da ubiju jedan drugoga. Tu jedan mora izgubiti život. Možda i obadvojica. U svakom slučaju tu je krv i patnja. Je li to ono što ste htjeli snimiti svojom opremom?

Amelia Harvey ga suosjećajno pogleda i natoči čašicu šeri-ja.

– Dakako, Jack. Morate shvatiti da je američki Zapad, pa čak i Meksiko, sasvim nepoznato područje za ljude s Istoka. Braneći granicu, postali ste no-

vi vitezovi. Iako nemate oklope, misija vam je potpuno ista. Osvajajući divlju zemlju, vi se borite za mnogobrojne obitelji doseljenika, kako bi one mogle živjeti i razvijati se u miru i sigurnosti. Hvala takvim ljudima kao što ste vi!

– Gluposti! – promrmlja Ryker ispod glasa. Zatim glasno reče: – Tko je taj s kojim bih trebalo da se borim?

– Jedan meksički bandit – odgovori Amelia s neskrivenim zadovoljstvom. – Onaj kojega zovu Morros. Jaime Morros, mislim.

Ryker odjednom proguta sav viski iz čaše.

– Jaime Morros?

– Poznajete li ga? – upita Amelia.

Ryker kimne, zbunjen djevočinim mirnim izlaganjem i neodlučan što da odgovori. Dok je smišljao odgovor, ona mu natoči još viskija. Skinula je maramu s glave i upletena plava kosa zasvjetlucala je u odsjaju vatre. Dok je promatrala njegovo lice, ona raširi oči i ovlaži pune usne. Ryker osjeti kako djevojka uživa u prizoru.

– Čuo sam za njega – reče on – od jednog šerifa, mog prijatelja, tamo gore iz Tucsona. Tko vam je rekao da je Morros odmetnik?

– Izbjegavate odgovor na moje pitanje, Jack – glas joj je bio nevin, iskren, zainteresiran. – Zašto ste u stvari došli ova-mo?

– Morros je poubijao mnogo ljudi – ni Rykeru nije bilo jasno zašto je počeo otvoreno govoriti. – Traže ga u Novom Meksiku i Arizoni. Glava mu je ucijenjena na devetsto dolara.

– I vi ste došli da biste ga priveli pravdi?

Na njezin pljesak dlanovima Ryker se trgne i odjednom shvati zaobilazni tok njezina mišljenja. To ga istodobno podsjeti na nešto što mu je rekao jedan revolveraš kojemu nije moglo biti više od petnaest godina. Govorio je teksaškim naglaskom a zvao se John Wesley Hardin. Usprkos svojim godinama već je tada bio poznato ime i znao je što govori. »Da se suprotstaviš nekom čovjeku«, rekao je, »samo su dva načina, od kojih moraš izabrati jedan. Ili ga udari odmah i strelovito, ili nauči sve o njemu. Što više saznaš o tom čovjeku, veći su izgledi da ga ubiješ.« Ryker je odlučio da nauči što više o Jaimeu Morrosu.

– Da, u neku ruku. Moglo bi se reći da je tako – odgovori oprezno. – Ali vi ste kazali da on zna za moj dolazak. To mu je velika prednost. Možda mi je pripremio doček. Možda će pucati baš u trenutku kad budem izlazio odavde.

– Možete ostati ovdje – reče Amelia. – Sumnjam da će ovamo provaliti. Ne bi se on izložio tom riziku.

Ryker se nije složio s tim zaključkom, ali barem je imao osiguran krevet.

– Hvala. Za kada je zakazan taj dvoboj?

– To, dakako, ovisi o vama – reče djevojka. – Senjor Morros je odsjeo u lokalu »Rosita«. Vi biste ujutro mogli otići tamo i izazvati ga.

– A ne pri zalasku sunca? – upita Ryker sarkastično. – To je vrijeme kad i srebrnjak po-

tamni i kad sve izgleda mnogo strašnije.

– Sunce na zalasku stvara previše kontrasta za dobru fotografiju. Ako ga izazovete rano ujutro, ja ću postaviti svoje sprave. Ako to organiziramo, sve će se odvijati pod najboljim osvjetljenjem. Ako ne znate, u tome je suština fotografije.

– Zaboga! – Ryker potrese glavom. – Hoćete li prodavati i ulaznice?

– To ne! – uvrijedila se. – Što vi mislite o meni? Da sam poduzetnik? Da je Morros tako opasan kao što mislite, već vas je mogao ubiti. Uostalom, čini mi se da sam vam spasila život.

– Kako? – upita Ryker zaprepašteno.

– Rekla sam mu – reče nevinim glasom – da ste mu zakazali sastanak u areni za borbu bikova sutra točno u podne. U to vrijeme je najbolje svjetlo.

– Zaboga! – Ryker se ponovo zaprepastio.

Najradije bi prodrmao tu njezinu zgodnu glavu da je priveo svijesti. I nekoliko pljusaka ne bi bilo naodmet.

Uto se pojavi tetka Phyllis noseći iz kuhinje pun pladanj hrane. Amelia odvede Rykera do stola i njihov razgovor se prekine. On povuče stolicu i posjedne Ameliju. Ostane stajati čekajući tetku, koja je ponovo otišla u kuhinju. Kad je i nju posjeo, sjeo je i sâm i počeli su ugodan razgovor.

Hrana je bila dobro pripremljena: juha od graška s narezanom šunkom i tako prhke tortile da ih je mogao nazvati dvopek, zatim pirjana govedina sa crvenim grahom oštra okusa, koji su Meksikanci veoma

cijenili, s prilogom od poriluka u maslacu i papru. Na kraju dobra kava i još viski. To je bio najbolji obrok koji je Ryker pojeo posljednjih nekoliko tjedana i odjednom su mu se sve njegove brige učinile lakšima.

Tetka je pospremila stol i nestala, zadovoljna ugodnim razgovorom, uvjerena da je on američki vitez lutalica i zahvalna što je mogla vidjeti svoju nećakinju u društvu sa zemljakom. Onda je Amelia predložila Rykeru da sjednu kraj vatre.

Sjeo je na kožnati trosjed, zahvalan za iskazanu pažnju poslije svog teškog putovanja do Espiritosa. Amelia je sjela na stolicu, tako ga gledajući da se osjećao kao invalid podvrgnut liječničkom pregledu ili kao rijetki insekt u zbirci kolekcionara.

Da bi odagnao taj nelagodni osjećaj, reče:

— Vi ste već ugovorili taj dvoboj?

Ona kimne zračeci zadovoljstvom.

— Sutra?

— Da, ako vam odgovara.

— Ako mi odgovara? — Ryker ponovo poželi da je istuče.

— Čini se da ja nisam baš mnogo sudjelovao u svemu tome.

— Ali, Jack — ona ustane, prijeđe preko saga i stane pred njim — pa vi ste najvažniji u svemu tome!

Lice joj je bilo obasjano vatrom, plave oči zračile su nevinošću, usne su bile ovlažene ali zabrinute. Ukratko, bila je to žena o kojoj je trebalo oprezno razmisliti. Ryker ju je promatrao zapanjeno, gotovo zastrašeno.

— Fotografirala sam senjora

Morrosa prije četiri godine dana. Evo, pokazat ću vam — ona se okrene i ode iza zavjese u svoj studio, koji je Ryker opazio čim je ušao. — Dobro je pozirao i bio je vrlo pristojan. Bio je oduševljen fotografiranjem. Evo, našla sam!

Ryker prihvati fotografsku ploču.

— Govorim pomalo španjolski i Jaime... senjor Morros bio je oduševljen mnome — i onda Amalie počne brže objašnjavati: — Između nas ništa nije bilo. On se jednostavno želio slikati. On i njegovi prijatelji. A onda je stigao glas da ga traži jedan američki revolveraš — ona zastane. — Vi ste jedini Amerikanac u gradu.

Do vraga, pomisli Ryker, i sam Pony Express mogao bi štošta naučiti od ovih ljudi. Znali su da dolazim prije mog dolaska. Kako?

Proučavao je sliku na tankoj ploči. Na slici je stajao visok čovjek — to je zaključio po karabinu »spencer« koji je držao u lijevoj ruci — odjeven u crne hlače i crnu košulju, sa širokim, zabačenim sombrerom na glavi. Izgledao je dobro i nije mu bilo više od dvadeset godina usprkos velikim brkovima. Nosio je konjički kolt kalibra 44 koso na lijevom boku. Korice su bile gotovo iste kao Rykerove, dvostruki obroč meksičkog kroja, samo što je bio ukrašen srebrnom. Takve suvišne ukrase Ryker je prezirao. Revolver mu je visio na širokom pojasu, stegnut nečim što je nalikovalo na srebrnu kopču. Drugog oružja Ryker nije mogao vidjeti.

— I tako ste fotogramirali... fotografirali Morrosa i ugovori-

li s njim sastanak s Amerikan-
cem!

To je izrekao kao tvrdnju i
ona ju je morala prihvatiti.

— Da — rekla je nevino. —
Mislite li da sam pogriješila?
Dužnost mi nalaže da slikam
dogadaje koji su ključ razvitka
Amerike. Na žalost, obično nije
moguće biti na pravom mjestu
u pravo vrijeme, a treba još i
odabrati odgovarajuće ljude i
dogadaje. Prema tome treba se
snalaziti — pretvarala se da ne
opaža Rykerovo srdito lice. —
Uostalom, došli ste čak ovamo
da pronadete senjora Morrosa,
a ja sam vam ugovorila sasta-
nak. Zar je u tome nešto loše?

— Gospodice — progunda
Ryker osovivši se na noge —
nemam vremena za objašnja-
vanja.

On uzme šešir i krene prema
vratima, hladan na djevojčin
molećivi glas. Otvorio je vrata,
zastao i osvrnuo se. Gledala ga
je zabrinuta lica. Ali to je bila
ona ista vrsta zabrinutosti kao
kad neka dama iz Bostona opa-
zi da je servirala čaj u krivim
šalicama. Nikako strah od
smrti. Ona to jednostavno nije
razumjela. Nije mogla razumje-
ti, a Ryker joj nije mogao obja-
sniti. On se odrekao udobna
kreveta, a možda čak i lijepe že-
ne. Nije tu više mogao ostati,
bolje je prespavati u staji.

— Objasnite mi barem! Što se
dogodilo? Jesam li rekla nešto
loše? — ona ga uhvati za ruku,
ali on se izmakne.

— Zar ne znate? — upita je
bijesno. — Kako ne možete ra-
zumjeti?

— Ne, ne mogu.

— Na što vam ja nalikujem?

— glas mu je bio tih, ljutit i go-
rak. — Imam dvije ruke i dvije
noge i izgledam kao ljudsko bi-
će, je li tako? A možda imam i
osjećaje. Možda ne uživam u
ubijanju. A možda i uživam, ali
to vam ne daje nikakvo pravo
da me namještate. Ni mene ni
bilo koga drugoga, do vraga!
Dolepršali ste sa Sjevera u rit-
mu valcera i mislite da se mo-
žete igrati ljudskim životima!
Promislite još jednom, gospodi-
ce! S Jackom Rykerom se nitko
neće igrati!

On naglo krene, ne želeći da
čuje njezine isprike. Uspravan i
ljutit, koračao je prašnom uli-
com do prvog ugla, gdje je za-
stao.

— Bit ću sutra tamo — dovik-
ne. — Radi njega sam došao
ovamo i samo radi njega ću su-
tra doći na sastanak. Nadam se
da ćete uživati kad ga ubijem i
nadam se da će staviti tu pro-
kletu sliku na vaš grob!

Ona mu nešto dovikne, ali on
je već odmakao. Krenuo je pre-
ma staji i to je bilo bolje nego
da prespava u kući te harpije.

Ušao je kroz prednja vrata u
staju. Bilo je mračno i smrdlji-
vo. Dočekao ga je zbor hrkača
i meksičkih uzvika. Pipao je put
pred sobom sve do Nerove pre-
grade. Kad je provjerio jesu li
sedlo i oružje na mjestu, potra-
žio je praznu pregradu za sebe.
Napokon je našao praznu pre-
gradu sa svježom slamom. Svukao
je kaput i prsluk i objesio
ih na veliki klin za ormu. Pro-
stro je gunj po slami, izvukao
kolt, stavio ga na gunj i legao
da spava.

* * *

Jutro je bilo sunčano. Dobar,
vedar dan za pucanje i fotogra-

firanje. Ryker ustane sa slamanog ležaja i krene u potragu za svježom vodom. Nade je iza staje. Nije se volio brijati hladnom vodom, ali nije imao bolji izbor.

Svukao se do pojasa drhteći na jutarnjoj hladnoći. Oprao se hladnom vodom i izvadio iz torbe čistu košulju i britvu. Obrijao se u nekoliko poteza. Obuzeo ga je osjećaj ugodnosti, jer je volio čistoću i urednost. Zakopčao je lijepi brokatni kaput i namjestio crne pletene vezine oko vrata. Opasao se revolverom, pričvrstivši ga kožnatim uzicama za desnu nogu. Opasac je po njegovu nacrtu bio izrađen u Pueblu u Koloradu. Bilo je mnogo tragičnih slučajeva baš zbog loših opasaca. Kauboji su ih kupovali u prolasku po trgovinama ne vodeći računa o važnim sitnicama. A Ryker je pazio baš na te »sitnice« i ništa nije prepuštao slučaju što je bilo u vezi s oružjem. Kad je naručio opasac s koricama po svom nacrtu, nadgledao je krojenje i šivanje. Rezultat je bio izvrstan, dostojan Rykera.

Kad se oprao i obrijao, krenuo je da potroši preostali sitniš na premasni omlet i šalicu gorke crne kave u lokalu preko puta. Ušao je u lokal. Unutra je bilo neuobičajeno tiho i on se upita promatraju li ga ljudi krišom i u koga se klade prije predstojeće borbe. Nije pogriješio. Skriveni pogledi i šaputanje bili su neobični u ponašanju Meksikanaca, a djevojka mu je donijela hranu sažaljivo ga gledajući.

Iznenada je ušao Jaime Morros.

Bio je u crnoj košulji i hlača-

ma i u uskom, kratkom prsluku. Kao i na fotografiji, visoko na boku nosio je kolt sa unatrag okrenutim drškom u koricama dvostrukog obruča. Crne hlače bile su mu išarane srebrnim nitima, kao i opasac. Iako je Ryker znao da Morros svakog trenu može potegnuti revolver, morao se nasmijati njegovoj pojavi.

Morros se također nasmiješio i prišao njegovu stolu.

Čini mi se mi imamo neku borbu u podne – Morrosov glas bio je lijen i bezbrižan i to je Rykera izazivalo. – Trebalo je da ostaneš u svojoj zemlji, Jenki. Ovdje izrađuju loše lijesove.

– Dobro je što si mi to rekao – odgovori Ryker suzdržavajući se. – Prenijet ću te u svoju zemlju, možda ćeš se ugodnije osjećati u američkom lijesu.

– Muy bueno! – reče Morros kroz smijeh. – Hrabar si, a tim mi je veće zadovoljstvo da te ubijem.

U Rykeru zakipi. On ustane.

– Možeš odmah pokušati!

Obojica smo naoružani.

Svi u lokalu smjesta potražiše zaklon. Morros podigne ruke visoko iznad glave.

– Ne, ne. Mi smo se o nečemu dogovorili s lijepom Amelijom, je li? Ona bi nas htjela slikati i ja sam joj to obećao. Obećao sam i da ću joj poslije toga pokazati kakvi su Meksikanci u krevetu – Morros polako spusti ruke. – Uostalom, moj prijatelj Juliano te upravo drži na nišanu svoje neugodne puške i ako mu se učini da ćeš potegnuti revolver, on će pritisnuti obarač.

Ryker krajičkom oka pogleda prema vratima, koja su bila privorena. Podrezana dvocijevka zaista je bila uperena u njega, a držao ju je najružniji čovjek kojeg je ikad vidio.

— Dobro — reče Ryker — ostavimo to za podne!

Morros se nasmije i spusti ramena. Ryker vidje da se na taj znak cijev puške spustila za nekoliko centimetara.

— Najbolje je tako, dragi prijatelju — nadmeno reče Morros. — Ne bi bilo slavno umrijeti s glavom uronjenom u kajganu.

Morros se grohotom nasmije i to izazove odobravanje skrivenih promatrača. Zatim izađe iz lokala. Dok je izlazio, Ryker ga je promatrao. Kad su se za njim zatvorila vrata i kad se više nije čuo bat čizama, Ryker počne jesti.

Morros je bio nervozan i morao je vidjeti protivnika, zaključio je Ryker. To znači da nije potpuno siguran u svoje revolveraško umijeće. Po Rykerovu sudu nosio je revolver previsoko. I dijelić sekunde koji zbog toga gubi pri potezanju, može ga stajati života. Ryker je bio siguran da će pobijediti Morrosa, ali zabrinjavao ga je njegov pratilac. Ako i svlada protivnika, to ne znači da će ostati živ, jer ga s leđa može pogoditi sačmarica.

Nastavio je razmišljati. Možda mu je Amelia učinila uslugu. Čini se da čitav Espiritos zna za dvoboj i to će možda prisiliti Morrosa i njegova prijatelja da se suzdrže i ponašaju prema dogovoru. A u poštenoj borbi, kako je Ryker mislio, izgledi su na njegovoj strani.

* * *

Arena za borbu bikova nalazila se u južnom dijelu grada. Središte, krug od nabijenog pijeska, bilo je zatvoreno pola metra visokom ogradom od tvrdog drva. Oko toga bilo je gledalište: četiri reda drvenih klupa s nadsvodenim dijelom za predsjednika grada.

Ispod nadsvodenog dijela gledališta pojavila se Amelia Harvey, mašući rukom Rykeru.

— Spremna sam, Jack. Nemojte se kretali isuviše brzo, molim vas!

Ryker ne odgovori, kao da je nije ni čuo ni vidio. Gledaoci su počeli pristizati, većinom muškarci, rijetko koji sa ženom i djecom. Ryker odjednom poželi da ode, ali se brzo predomisli. Došao je u namjeri da ubije Morrosa i ako ubije tog odmetnika pred mnogo svjedoka, to bolje za njega. Nitko mu neće moći osporiti nagradu ako je cijeli grad svjedok. Kad bi imao pismene iskaze — možda fotografiju — ne bi morao dopremiti tijelo u Arizonu.

Čekao je dok se gradonačelnik približavao.

— Buenas tardes, senjor! Ja sam Manolo Gutierrez, gradonačelnik Espiritosa. Senjorita Harvey me obavijestila da ćete obaviti svoj zadatak i to mi je osobito drago. Drago mi je još više što ćete se suočiti s Jaimeom Morrosom ovdje, a ne negdje na ulici ili u lokalu, gdje bi mogli stradati nevini ljudi. Ovdje ćeš se boriti po strogim pravilima, Jaime! — gradonačelnik se obratio Morrosu, koji se upravo pojavio i krenuo prema Rykeru sa smiješkom koji je zračio samozadovoljstvom. —

Postavite se jedan prema drugome na udaljenosti od deset koraka. — nastavi gradonačelnik — i kad ja dam znak, potegnite oružje. Ja ću biti u loži sa senjoritom Harvey i kad ispuštim maramu, to će biti znak da možete početi. Još nešto! Ako koji potegne prije mog znaka, bit će najoštrije kažnjen.

Pri tome pokaže rukom na ruralese, koji su ih već okružili, naoružani karabinima sa cijevima okrenutim nadolje. Sve je bilo jasno i Ryker odahne. Morrosov prijatelj sa sačmaricom bio je isključen.

Gradonačelnik je još nešto govorio a onda im je pokazao njihova mjesta označena na pijesku.

— Sretno! — reče. — Neka pobijedi bolji!

* * *

Oglasile su se trube i razlegla se poznata melodija koju su trubači generala Santa Anne svirali braniteljima tvrđave Alamo.

Sunce je bilo u zenitu i kako su protivnici stajali sučelice u smjeru istok — zapad, sunce im je podjednako sjalo u oči, tako da nijedan nije imao prednost. Morros navuče sombrero tako da su mu oči bile u sjeni. Ryker pomakne kraj kaputa unatrag, iza kolta, skinuvši palcem sigurnosnu uzicu s kokota. Ruke su mu bile suhe, njime je vladao mir. To ga je iznenadilo. Nije on bio vičan ubijanju i očekivao je da će mu se od napetosti znojiti ruke, da će biti uznemiren kad stane pred Morrosa. Ali nije bilo ni traga strahu i on osjetiti zadovoljstvo.

Morros je svukao kaput i ba-

cio ga na tlo. Zatim je polako zavrnuo rukave na košulji. Ruka mu je bila malo savijena u laktu a prsti su počivali uz korice revolvera. Njegov smiješak je jasno govorio koliko je siguran u pobjedu.

Na Rykerovu licu nije se moglo pročitati ništa osim da je miran i hladnokrvan. Okrenuo je glavu prema gradonačelnikovoj loži, samo toliko da može jasno vidjeti maramu.

Vidio je kako gradonačelnik ustaje, kako podiže ruku i kako su mu se prsti raširili ispuštajući bijelu maramu, koja je trenutak ostala lebdjeti u zraku.

Rykerovi prsti se zatvore oko drške revolvera. Istodobno palac povuče kokot i ruka potegne kolt iz korica.

Deset koraka dalje Jaime Morros naglo podigne ruku s boka i prsti mu uhvate držak kolta. Kad je izvlačio revolver iz ukrašenih korica i napinjao kokot, gledao je Rykera ravno u oči.

* * *

U mornarički kolt, bolje poznat kao model iz 1861, moglo je stati šest metaka kalibra .36. Bio je težak kilogram i petnaest dekagrama a dužina cijevi je iznosila osamnaest i pol centimetara. Bio je malo lakši od vojnog modela i spretniji za rukovanje zahvaljujući smanjenom kalibru. Vojni model je bio kalibra .44, kao i konjički kolt, i učinak mu je bio razorniji. Ali u spretnim rukama kalibar .36 bio je jednako ubojit.

Jack Ryker imao je spretne i izvježbane ruke.

Revolver mu je dobro sjeo u ruku i osjetio je poznatu težinu,

kao da se rukuje sa starim prijateljem. Palac je povukao kokot do kraja a kažiprst je već bio na obaraču. Ryker je savio noge u koljenima i izbočio desno rame, tako da je u bočnom položaju predstavljao manju metu.

Snažan prasak metka odjekne arenom. Ryker osjeti udar drška revolvera po dlanu i ponovo napne kokot. Vidio je pijesak vatre iz Morrosova revolvera i osjetio kako mu je metak prozujao pokraj ruke. Koncentrirao se na drugi pucanj.

Ako išta vrijediš, moras pogoditi u pravo mjesto otprve. To mu je rekao onaj revolveraš s britvom oko vrata. *Ali nije naodmet da se osiguraš, pa je najbolje da pucaš još jednom. Bolje je potrošiti još jedan metak nego biti ubijen. Jedan metak nosi smrt a drugi je potvrđuje.*

— Rykerov prvi metak je pogodio malo ulijevo. Nije još imao dovoljno iskustva, iako je dobro ciljao, jer se nije znao prilagoditi brzim pokretima protivnika kad poteže revolver. Što se tiče Morrosovih korica, imao je pravo: bile su previsoko. Zbog toga se Morros pri potezanju malo sagnuo i pomakao udesno, pa je Rykerov metak pogodio ulijevo. No ipak je učinak pogotka bio strašan. Zrno je ušlo u Morrosova prsa iznad srca i zaustavilo se u plućnom krilu. Morrosova ruka kao da se smrznula a prsti se zgrčiše oko revolvera. Snažan bol je prostrujio njegovim tijelom i on kao da je nevidljivim nitima bio podignut pa povučen unatrag. Uspio je opaliti samo jednom i samo još jed-

nom vidjeti nebo, a onda je crvena magla prekrila sve.

Dok je prvo zrno još prodiralo u Morrosova prsa, Ryker ga pogodi i drugi put. Drugo zrno prođe kroz srce. Morros se savi je i padne postrance na pijesak.

Ryker je i treći put povukao kokot mornaričkog kolta, spreman za svaki slučaj, ali Morros se više nije micao. Ležao je na lijevoj strani a desna ruka mu je još bila na revolveru, čija se cijev zabila u pijesak. Ryker pogleda prema gradonačelniku. Ovaj nervozno ustane i počne mahati rukama.

— Bravo! El Americano tiene éxito! Bravo!

Ryker nije baš sve razumio, ali je smisao pokreta bio jasan, tim više što je publika skočila na noge i stala urlati, bacajući u zrak sombrere i prazne boce. Ryker vrati revolver u korice, prebacivši sigurnosnu uzicu preko kokota. Nije htio tu pred svima vaditi čahure i ponovo puniti revolver. Krene prema vratima koja su vodila u gradonačelnikovu ložu.

Kad je ušao, Amelia Harvey je spremala svoju opremu.

— Jack! — njezino lice je bilo crveno od uzbuđenja. — Vrlo dobro! Bili ste veličanstveni.

— Hvala — promrmlja Ryker.

On pogleda prema areni. Morros je tamo ležao poput tamne mrlje na pijesku. Rykera obuzme slabost, ali istodobno osjeti neko zadovoljstvo. To ga je podsjetilo na Nolanove riječi. Možda je Nolan imao pravo kad mu je rekao da je rođeni revolveraš. Ta pomisao ga prestravi.

— Jeste li slikali? — upita Ameliju i izvuče revolver.

— Da, i to izvrsno, nadam se — osmijehne se — osmijehne se Amelia, a u Rykeru to izazove gnušanje. — Svjetlo je bilo savršeno i pogodila sam pravi trenutak, kad ste ustrijelili Morrosa.

•— Dobro — reče Ryker — to će mi biti dokaz za nagradu.

Izbaci čahure i pregleda bubnjić. Sve je bilo u redu i on očisti mrlje od baruta, posegne u džep, izvadi dva metka i stavi ih u bubnjić. Zatim preklopi štitnik bubnjića, povuče kokot na pol puta i pažljivo okrene bubnjić da bi udarna igla bila između dva metka. Tada vrati revolver u korice i stavi sigurnosnu uzicu.

Amelia je čitavu tu operaciju promatrala širom otvorenih očiju, ali je vješto prikrila radoznalost kad ju je Ryker pogledao.

— Vi govorite njihovim jezikom — reče on tiho. — Kažite gradonačelniku da sjeverno odavde Morros vrijedi devetsto dolara.

— Hoću — kimne Amelia.

— Ostao sam bez novca — reče Ryker. — Treba mi akontacija na nagradu i gradonačelnikova pismena izjava da sam ubio Morrosa. Ako to dobijem, oni ga mogu pokopati, a ako ne dobijem, moram ga otpremiti u Sjedinjene Države.

Amelia se okrene prema gradonačelniku i tada počne dijalog na španjolskom, praćen gestikuliranjem i kolutanjem očiju.

— Gradonačelnik kaže da je sve u redu — napokon reče Amelia Rykeru. — Dat će vam izjavu da ćete moći pokazati

američkim vlastima i akontaciju od sto dolara.

Ryker pogleda preko ramena. Svjetina je nahrupila u arenu, napravivši prolaz ruralesima, koji su već podigli Jaimea Morrosa na nosila i ponijeli ga prema izlazu.

— Zelio bih da se to i ovjeri — reče Ryker. — A što je s mojim prenoćištem? — upita. — Ako mi izda izjavu tek sutra, gdje ću prenočiti?

Amelia se opet obratila gradonačelniku.

— Kaže da je »Juan« najbolji lokal — reče zatim Rykeru — i da će vam tamo osigurati sobu. Mirnu sobu u koju možete pozvati i neku ženu da vas zabavlja.

Ryker se upita zašto su joj oči odjednom zasjale.

IV

Soba je bila mala ali čista. Pod je bio od grubih dasaka i na njemu sag. Namještaj je bio skroman i trošan, a sastojao se od kreveta, ormara i stolića na kojem je bio umivaonik i vrč za vodu. Vrata se nisu mogla zaključati, ali ipak, moći će se ugodno spavati.

Ryker krene u staju da prene se sedlo u svoje prenoćište. Kad se vraćao iz staje, za njim su išla tri dječaka, noseći njegovu šarpovku. Bili su toliko hrabri da su se usudili zamoliti američkog revolveraša da mu nose oružje. Ako ih to veseli, pomislio je Ryker, zašto im ne bih dopustio.

Kad je sva oprema bila u sobi, Ryker krene u potragu za hranom. Ušao je u lokal. Krčmar ga uhvati za mišicu i odvede prema stražnjim vrati-

ma. Kada ih je otvorio, ušli su u zidom omeđen prostor nalik na vrtnu restauraciju. Na pješčanom tlu ispod strehe bili su poredani stolovi sa stolicama.

U sredini je bio prostrrt veliki stol i gradske ličnosti su već našle svoja mjesta oko njega. Kad se Ryker približio, podigli su čaše tekile.

Na čelu stola bila je prazna stolica. Pokraj nje je sjedio gradonačelnik a preko puta njega Amelia Harvey. Kad je krčmar posjeo Rykera na čelo stola, tek mu je tada postalo jasno da je ta proslava priređena njemu u čast. Netko mu pruži čašu tekile i on je nevoljko prihvati.

Mučnina koju je osjećao nestane od žestokog pića. Nakon druge zdravice priključio se sveopćem raspoloženju a četvrta zdravica je prošla u znaku bratimljenja.

Svjestan da mu čula popuštaju, Ryker pogleda Ameliju, koja mu se zavodnički osmijehne. Onda mu gradonačelnik počne pričati dugi i zapletenu priču o Jaimeu Morrosu, od čega Ryker nije mogao razumjeti ni riječi, no ipak je kimao i povremeno odzdravljao Jefe, predvodniku ruralesa, koji mu je preko stola dovikivao pohvale i ispijao čaše tekile u njegovo zdravlje. Ryker odjednom osjeti samozadovoljstvo, jer je već mogao natucati na španjolskom, ali shvati i da je previše popio. Neslaganje s Amelijom je nestalo pod utjecajem tekile i sjećanje na borbu postalo mu je ugodno. Da bi se nekako otrijeznio, on posegne za pogačom, pri tome se nagne i oči mu se nađu u visini Amelijinih prsa. To mu se svidjelo i on posegne i drugi put za poga-

čom od kukuruza. Ovaj put njezina prsa bila su još ljepša.

Pri kraju proslave Ryker je već odlučio da oprostí Ameliji. To je bila odluka koju joj je morao saopćiti u četiri oka i on joj predloži da je otprati kući. Amelia se nasmije i pristane. Njih dvoje ustanu i ona ga uhvati pod ruku. Ryker je bio nesiguran na nogama. Nije navikao na veće količine alkohola, osobito na žestoku tekilu, od koje su mu se tresla koljena. Ali ni drugi nisu bili u boljem stanju: gradonačelnik i vođa ruralesa vikali su jedan na drugoga, trojica gradskih otaca zaspala su za stolom a ostala četvorica su se ispružila na pijesku. Nitko nije opazio kad su Amelia i Ryker otišli.

Dok su prolazili kroz prostorije lokala, Amelia povuče Rykera za ruku i osmijehne se.

— Jack, moram vam reći da niste baš stabilni — i ona je malo zapletala jezikom. — Mislim da bi bilo najbolje da se odmorite.

— Ako je riječ o odmoru — prošapće Ryker požudno — to vam je dobra ideja. Malo dalje je moja soba i tamo se možemo odmoriti.

— Zašto ne? — reče Amelia.

U sobi je bilo mračno. Ryker zatvori vrata i krene prema umivaoniku. Opere lice mlakom vodom i obriše ga grubom pamučnom krpom koja je trebalo da bude ručnik. Amelia je svukla suknju i stajala nasred sobe. Njezini prsti su spretno otkopčavali bluzu. Podsuknja i bluza nestadoše s nje prije nego što je Ryker mogao otvoriti usta, a zatim je ugledao steznik od crne svile sa čipkama od slo-

novе kosti i podvezice koje su držale svilene čarape.

— Što će reći tvoja tetka? — to glupo pitanje mu je izletjelo samo od sebe.

— Ona će shvatiti, Jack, ne brini se.

— I neću.

Tada je zagrli. Steznik i šipke su mu smetali i on nespretno spusti ruke i podere jednu čarapu, ali Amelia se na to nije osvrnula. Sva je bila u poljupcu. On se odmakne da bi mogao skinuti redenik i opasač. Onda legne i prepusti se njezinim spretnim rukama da ga svuku. Izvana je dopirala prigušena buka preostalih gostiju. Ryker je uživao u neobičnom doživljaju da ga svlači lijepa djevojka iz Bostona. Promatrao je njezine čvrste oblike. Kad mu je svukla i posljednji komad odjeće, Amelia klekne na krevet i prsima dotakne njegovo lice.

— Kako si se osjećao, Jack? Reci mi kakav je to osjećaj!

Ryker je upravo htio reći da se dobro osjećao, da je uživao u njezinu milovanju, ali u posljednjem trenutku dokuči što je mislila i žuč mu navre u grlo.

— Reci mi, Jack, kako je to bilo kad si vidio da ga je pogodio tvoj metak?

Bio je razapet između gnušanja i strasti. Nju nije zanimao John Ryker kao ljudsko biće. Ona je željela da ima odnos s ubojicom.

Tada je pogledao na njezina prsa i odjednom strast nadvlada gnušanje. Privuče je k sebi.

— Reci mi, Jack, kako se osjećаш! Kakav je to osjećaj?

— Izvrstan — izleti iz njega i ovaj put zaista nije znao na što je mislila.

— o o o —

Nakon nekog vremena oboje su zaspali. Kad se Ryker nakon nekog vremena probudio i htio ustati, Amelia otvori oči i nasmiješi mu se. Htio je nešto reći, ali ona ga poljubi obavijajući ruke oko njegova vrata i povuče natrag u postelju.

— Zar nemaš svjetla, Jack? — upita Amelia kad je ustala i počela se oblačiti. — Moram požuriti.

— Zar nećeš još ostati? — Ryker je zaboravio na svoju odbojnost prema njoj. — Imam sobu za dvoje.

— Neću ostati. Što bi rekla moja tetka? I što bi ljudi rekli?

— Zaboga! — uzvikne Ryker, iznenada ljut. — Mislim da će reći ono što upravo sada govore. Bili smo prilično bučni, a većina zna da si ovdje.

— To su ljudi iz lokala — odgovori Amelia prezirno. — Zar ne razumiješ da me ne smiju vidjeti kako ujutro izlazim iz sobe jednog muškarca? To bi čak i ti morao razumjeti.

— Kako to misliš, čak i ja? — Ryker kresne šibicom i upali petrolejsku svjetiljku pokraj kreveta.

— Dragi moj Jack — Amelia je oblačila bluzu — ti si lijep muškarac i bio si nenadmašan kad si ubio Morrosa, ali nisi gospodin. Stavljan na kocku svoj dobar glas ako ostanem s tobom. To sebi ne mogu dopustiti. Mogu li?

— Ne — odgovori Ryker gorako.

— Dobro — prošapće djevojka zadovoljno. — Drago mi je da razumiješ što mislim.

— Da — promrmlja Ryker — jasno mi je.

Otpratio ju je i promatrao kako ulazi u kuću. Nije ga pozvala da uđe niti je predložila da se ponovo vide. Bio je time zadovoljan. Toliko ga je ogorčila, da bi je najranije zgrabio i udario po tom njezinom lijepom licu. Shvatio je da je bio iskorišten i to mu se nije sviđalo. Mogao je za sebe pronaći ispriku. Ušao je u arenu za borbu bikova, jer je to bilo najsigurnije mjesto za dvoboj s Morrosom. Ali Amelia Harvey je sve to prethodno namjestila zbog vlastitog interesa. Da je Morros pobijedio i da je on, Jack Ryker, bio ubijen, bi li Meksikanac spavao s Amelijom? Sigurno, pomislio je Ryker. A on je spavao s njom jer mu je tekila pomutila razum, iako mora priznati da je uživao. A čini se da je i ona uživala. On pogleda na svoj kolt i dotakne držak revolvera.

— Ona se divila revolveru, a ne meni — promrmlja.

To je bilo prvi put da se osjećao kao ubojica. Čovjek s revolverom. Čovjek koji živi od revolvera i ubija. Čovjek koji se može kupiti.

Krenuo je glavnom ulicom.

Espiritos je utihnuo. Negdje daleko lajao je pas. Zora nije bila daleko. Svi lokali bili su zatvoreni a ulice puste. Rykerovi koraci odjekivali su na tvrdom pijesku i njega prožme jeza.

„Juan“ je bio u mraku. Više nije bilo gostiju. Ryker uđe kroz stražnji ulaz. Zastane, opipavši svitak papira ispod kaputa. S tom potvrdom mogao je odmah napustiti grad, odjahati natrag na sjever i uzeti nagradu od Nolana. Kad primi nagradu,

moći će pokopati oca. Zaboravit će da je bio lovac na ucijenjene glave i zaboravit će Ameliju Harey. Moći će ponovo otvoriti trgovinu oružjem. Opet će postati trgovac kojega svi cijene.

Prešao je dvorište i ušao u tamni hodnik. Upalio je šibicu. Prije nego što se šibica ugasila, odredio je položaj svoje sobe. Kretao se oprezno u mraku i prije nego što je ušao u sobu, širom je otvorio vrata.

Ni sam nije znao zašto se zaustavio na pragu. Možda zbog nekog zvuka. Ili zato što je tu vladala potpuna tama. A možda je to bio predosjećaj. Stajao je i nije ulazio. Desna ruka već je bila na koltu. Palac je oslobodio sigurnosnu uzicu i zatim se vratio na kokot a prsti su stezali držak revolvera. Revolver je već bio napol izvučen kad je Rykera nešto pogodilo.

Osjetio je bol u desnoj ruci. Ruka mu se zgrčila u laktu, šaka je popustila i revolver je pao na pod. Ryker pokuša lijevom rukom izvući mali revolver skriven za pojasom, ali onda osjeti snažan bol u trbuhu i savije se. Isti takav bol pojavi se u glavi, šešir mu padne i on zataetura.

— Bastardo! — izusti nazalni glas. — Asesino!

Čizma ga pogodi u rebra.

— Matador!

Uslijedi udarac čizmom u lijevo koljeno.

— Marrano!

Pred očima mu se zaiskri, okusi krv u ustima i pokuša se uspraviti. Nije mogao. Bolovi u glavi i u trbuhu bili su nesnosni a ruke kao da su mu bile paralizirane. Prije nego što se potpuno oporukio, opsuje.

Lice mu je bilo izudarano. On otvori oči, sretan što barem to može učiniti. Isprva je jedino što je mogao vidjeti bila treperava svjetlost petrolejske svjetiljke. Bila je u visini njegove glave i on zaključi da je položen u krevet. Pokuša se pridići. Ručni i nožni zglobovi bili su mu privezani za četiri ugla kreveta. Bio je razapet i gol.

— Gade!

— Ryker prepozna glas i pokrene glavu prema njemu. Umjesto očiju ugleda dvije velike crne duplje. To je bio Morrosov parnter. U ruci je držao podrezanu sačmaricu s dva kokota. Oba kokota bila su napeta a prijavu prst se savio preko obarača. Julijanov prst.

Grbavac je sjedio na krevetu s nekom stravičnom mirnoćom u rukama koje su držale pušku, lica iskrivljena od mržnje.

— Što ćeš imati od toga ako me ubiješ? — upita Ryker.

Meksikanac nanišani Rykerov trbuh.

— Ti si ubio Jaimea. On je bio moj najbolji prijatelj i zbog toga ću te ubiti.

— To je bila poštena borba — reče Ryker. — On ili ja. Ti to znaš.

— Ja znam samo da je Jaime mrtav! — lice mu je bilo iskrivljeno a glas promukao. — Ubio ga je gringo ubojica. Pokazat ću ti što mislim o gringosima. Zatim ću ti pokazati kako ćeš umrijeti — ustane s kreveta i ode u jedan kut sobe. Uzme Rykerov kolt, vrati se i položi ga pokraj Rykerova koljena. — Nosiš toliko revolera kao da ih sam praviš — reče. — Prema tome znaš što ovaj može učiniti — on spusti pušku na pod i uzme

kolt. Iz prljavog prsluka izvuče jedan Rykerov papirnati umeetak za čišćenje bubnjića i stava ga u cijev. Zatim ugura barut i metak a na to krpu. Sve to nabije pomoću male šipke i povuče kokot. Okrene bubnjić tako da metak bude pod udarom igle i položi mornarički kolt na Rykerov trbuh. Revolver je bio hladan kao led na njegovoj znojnoj koži. — Znaš li što ću sada učiniti, gringo? — Juliano se zlorado nasmije. — Oslobođit ću ti jednu ruku. Kad to učinim, ova puška će biti uperena u tebe. Ako išta pokušaš, umrijet ćeš istog trenutka.

Rykeru je znoj izbilo na sve pore.

— Eto, možeš upotrijebiti revolver!

— Upotrijebiti! — Rykeru zastane dah. — Ovako dvostruko nabijen, eksplodirat će čim pritisne obarač. Čitav prokleti bubnjić odletjet će unatrag kad zrno pogodi drugi naboj. To je kao da imam bombu u ruci.

— Točno — kimne Juliano. — Veliki revolveraš i heroj je pogriješio, pošto je ubio Jaimea Morrosa, ubija i sebe nesretnim slučajem. To je zanimljivo, je li?

— Ako me želiš ubiti, onda me ubij! Ja ti neću pomoći — zareži Ryker.

— Senjor revolveraš — Julianoovo lice još više poružni — ako ne učiniš kako sam ti rekao, umrijet ćeš mnogo sporije. Ima netko tko te želi vidjeti i koga ne bih želio povrijediti. Zbog toga bih htio da ovo izgleda kao nesretan slučaj.

— Idi do đavola! — progunda Ryker.

— A sad slušaj! — reče grbavac. — kad je Jaime umro, za-

kleo sam se da ću te ubiti. Ako zbog toga moram i ja umrijeti, ti ćeš ipak biti prvi. Dakle ako ne uzmeš revolver, uperit ću pušku na mjesto na kojem se senjorita najviše zabavljala i raznijeti ga u komadiće. Jednom sam vidio čovjeka kako umire na taj način. Vriskao je od bola i prošao je čitav dan dok nije iskrvario i umro.

Ryker je uložio velik napor da može jasno razmišljati. To je bilo teško nakon onoliko tekile i udaraca koje je primio, ali hladni pritisak cijevi sačmarice mu je pomogao.

— U redu — reče — učinit ću kako ti kažeš.

Odjednom kao da se vrijeme zaustavilo. Ryker se pitao što će se dogoditi ako opali. Kolt će mu eksplodirati u ruci i raznijeti šaku a bubnjić će poletjeti i raznijeti mu lice i prsa. Ali ipak je postojala još jedna mogućnost: da bubnjić ne eksplodira i ne pogodi Rykera. Ako naboj u cijevi nije čvrsto zbijen, od udara metka će eksplodirati, ali će biti i izbačen iz cijevi. Detonacija će sigurno oštetiti bubnjić, no postoji mogućnost da metak iz bubnjića pogodi Julijana.

To je bila Rykerova jedina nada.

Meksikanac izvadi nož, pre-reže uže i oslobodi Rykerovu lijevu ruku. Krene oprezno prema prozoru držeći Rykera na nišanu.

-- Hajde, gringo! Umri!

Ryker podigne kolt i napne kokot. Ispruži ruku koliko je mogao, iako je znao da mu to neće pomoći.

— Pritisni obarač, gringo!

Ryker duboko udahne i počne pritiskati.

V

Zaslijepila ga je jaka svjetlost i on osjeti vrela metal na prsima. Zgrčio se na krevetu, gušeći se od dima.

Tada se pridigne koliko je mogao. Juliano je klečao na jednom koljenu i pritiskao prstima veliku crvenu rupu na prsima. Prozorska okna su nestala, ostali su samo polomljeni komadi okvira koji su se njihali amo-tamo. Čuo je izvana neki šum i opazio kako se na prozoru pojavljuje nečija ruka. U ruci je bio prastari kolt »paterson«. Ruka stane kružiti tražeći metu. Iako nije znao tko je iza prozora, Ryker vikne da bi ga upozorio.

Ruka se povuče, a Juliano počne puzati po podu. Krenuo je prema krevetu.

Ryker je polako spustio kokot kolta, iznenađen tokom događaja. Ništa mu nije bilo jasno. Juliano je već stigao do kreveta pokušavajući se osoviti na noge. Ryker je vidio da je grbavac teško ranjen.

Iskašljavao je krv a njegovo ružno lice grčilo se od bola i mržnje. Ryker zamahne koljom prema njegovoj glavi, ali ga grbavac uhvati objema rukama za podlakticu, izvijajući mu ruku sve dok nije ispustio revolver. Ryker je napregnuo svu snagu da se oslobodi veza. Uzaludno ali i nepotrebno. Juliano više nije pokušavao ubiti njega, već je nišanio prema prozoru.

Ryker opazi kako grbavac napinje kokot. Priljubi se uz krevet. Sukne plamen i tlak potrese krevet. Eksplozija je zagu-

šila Julianov krik, a Rykeru odlane što on nije opalio iz kolta.

Kad se podigao, vidio je Juliana opružena na podu, otkinute desne ruke od lakta nadolje. Lijeva ruka mu je bila čudno izvijena prema licu, kojega je pol nedostajalo. Krvi je bilo posvuda, i na samom Rykeru. Izvana su se čuli uzvici, a dvojica su upravo ulazili u sobu kroz rupu koja je maloprije bila prozor.

Ryker opsuje. Od njegova najdražeg revolvera ostala je samo hrpa izvijena metala.

* * *

Ljudi koji su ušli u Rykerovu sobu bili su dobro opremljeni. Obadvojica su nosila po dva revolvera, meksičke hlače s ukrasima koji su bliještali u polumraku i kratke kapute. Široko su se osmjeivali i kao da im nije smetalo lupanje po vratima. Jedan od njih otvori vrata i izdere se na španjolskom. Poslije toga nastao je tajac.

Drugi se okrene Rykeru, smiješeći se.

— Buenas noches, senjor Ryker! Emiliano Muerta nas je poslao da porazgovaramo s tobom.

Rykeru se vratila njegova mirnoća.

— Zašto? — upitao je.

— Bueno — kimne Meksikanac. — Muy bueno. Svida mi se hrabar čovjek.

— I meni — promrmlja Ryker. — Osobito ako se to odnosi na mene.

Oba Meksikanca se nasmiju na njegovu primjedbu, a onaj bliži izvadi nož da bi Rykera oslobodio spona. Drugi pogleda

na Juliana i gurne ga vrhom čizme.

— Jadni stari Juliano — reče i okrene se Rykeru. — Imali ste sreće, senjor. Zaista mnogo sreće. Jaime Morros je bio najbolji među najbližim revolverašima. Njega pobijediti znači da je trebalo biti vraški brz na revolveru.

— Ja to i jesam — progunda Ryker, brišući krvave mrlje s prsa.

Zajauknuo je od bola kad je rukom prešao preko komadića metala zabodenih u prsa. Ustao je i podigao svoj kaput s poda i posegao u džep u kojem je nosio alat. Izvadio je malu pincetu. Meksikanac je i dalje govorio, a Ryker je sjeo na krevet i počeo vaditi krhotine metala iz tijela. Nije ih bilo mnogo, ali ga je boljelo i morao ih je izvaditi da spriječi trovanje.

— Juliano nije bio brz, ali je bio vrlo zao. Zaista ste sretni što smo došli da vas posjetimo. Volio je Jaimea i samo ga je osveta mogla natjerati da prekrši naređenje.

— Naređenje? — Ryker je izvadio i posljednju krhotinu i odložio pincetu. — Čije naređenje?

— Emilianovo, senjor — odgovori Meksikanac. — On bi vrlo rado razgovarao s vama. Došli smo u Espiritos da vas odvedemo k njemu. Nismo stigli na vrijeme da upozorimo Jaimea, ali smo naredili Julianu da vas ne dira.

Ryker nešto progunda i pode prema bisagama. Unutra je držao alkohol za čišćenje oružja, a sada ga je namjeravao upotrijebiti da očisti rane

– Oprostite nam, senjor – promrmlja Meksikanac – malo smo se opustili kad smo vidjeli kako se lijepo zabavljate s mladom damom. Što se tu može.

– Do vraga? – zaviče Ryker.

– Znači da ste sve vidjeli?

– Dakako – slegne ramenima Meksikanac. – Nismo vas mogli prekidati u tako intimnim trenucima.

Rykera je zapeklo kad je rane čistio alkoholom. Ipak se nasmijsao.

– Oh, Amelia – reče kroz smijeh – nisi htjela da te tko vidi kako odlaziš iz moje sobe! Draga gospodice, imam vijesti za tebe!

– Que es? – Meksikanac je pitao zbunjeno.

– Ništa. Samo se malo šalim – reče brzo Ryker, odijevajući se. – To je nešto o meni i dami. Ne biste razumjeli ako niste prisluškivali.

– Senjor! – reče čovjek uvrijeđeno. – Što vi mislite o nama?

– Bolje da ne kažem. Recite mi napokon što želite.

– Čas posla, senjor. Emiliano Muerta hoće da mu izradite revolver. Ovdje smo da razgovaramo o uvjetima i da vas odvedemo k njemu.

– Što je s uvjetima? – upita Ryker.

Meksikanac kimne i pogleda svog šutljivog druga, a Ryker se podsjeti da obadvojica nose revolvere. Onaj koji je govorio nosio je kolt »paterson«, a drugi je imao »remington«, vojni model iz 1858. Revolveri su bili stari ali ga lako mogli ubiti.

– Emiliano vam želi ponuditi svotu od dvije tisuće dolara – rekao je čovjek. – Zauzvrat tra-

ži da mu izradite revolver bez premca. On sam će vam objasniti pojedinosti.

Ryker je prikrrio iznenađenje. Dvije tisuće dolara bila je svota o kojoj je mogao samo sanjati. Izrada mornaričkog kolta s graviranjem i drškom od slonove kosti nije mogla stajati više od sto dolara. Pitao se kakav je to revolver Muerta zamislio.

– A da odbijem?

Znao je da neće odbiti. Novac mu je trebao. Uostalom, bilo mu je jasno kako će proći ako odbije.

– A zašto, senjor? – začudi se Meksikanac. – Ako to učinite, onda ćemo vas Juan i ja ubiti.

* * *

Muerta je čekao desetak kilometara daleko od Espiritosa. Ryker je bio pomalo zbunjen događajima, jer mu nikako nije ulazilo u glavu da dvojica Muertinih ljudi imaju takvu moć u Espiritosu da jednim povikom mogu otjerati ljude s mjesta pucnjave, a s druge strane ostavljaju svog velikog šefa da čeka na zabitom mjestu.

Muerta mu je to sam objasnio.

– Buenas dias, senjor Ryker! – ustao je dok je Amerikanac silazio s konja. – Oprostite mi što sam vas doveo čak dovde, ali imam toliko posla da vas nisam mogao posjetiti. Riječ je o sitnici, o transportu iz rudnika. Mislili su obaviti taj transport po noći i tako izbjeci da mi plate... taksu. Morao sam im očitati lekciju. Nadam se da prihvaćate moju ispriku.

– Dakako – odgovori Ryker.

– Za dvije tisuće se može kupiti mnogo isprika.

– I mnogo revolvera, vjerujem – reče Muerta.

– To ovisi o tome što želite – odgovori Ryker.

Nebo je bilo sivo kad je Ryker odjahao iz grada, a vedra noć je ustupila mjesto polusvjetlu koju prethodi zori. Zrak je bio vlažan a rosa je svjetlucala na bodljama kaktusa.

Zatim se svjetlo pretvorilo u zlatni sjaj i krajolik je oživio. Dugačke, tamne sjene kaktusa prošarale su pijesak. Bilo je još hladno i Ryker je drhtao gledajući Muertu.

Meksikanac je bio nizak za čovjeka tako opasne reputacije, nizak za odmetnika koji je uci- jenjen na dvije tisuće dolara. Nizak, ali davolski zao. Ryker nije pripadao među one koji su vjerovali da se ljudi mogu upoznati po izgledu lica, ali Emiliano Muerta je na njega ostavio takav dojam da su mu trnci prolazili kroz kičmu.

Muerta nije bio viši od sto šezdeset centimetara i kad mu se Ryker približio, on se povukao malo unatrag da izbjegne pogled prema visini od sto osamdeset pet centimetara, koliko je Ryker bio visok. Muerta je bio odjeven u tipično meksičkom revolveraškom stilu. Nosio je tamnoplave uske hlače i čizme s visokim potpeticama, a sve to išarano srebrnim ukrasima. Košulja mu je bila od bijele svile, sa čipkom na prsima i s bogato ukrašenom dugmadi, a preko nje je nosio kratki kaput u boji hlača ukrašen zlatnim vezom koji je sjao na svakom rubu, šavu i na rupicama za dugmad. Opasač je bio od crne

kože, ukrašen srebrnim zvijezdama. Revolver je bio u korica- ma koje su nosile meksički znak: orla koji gazi zmiju. Ryker je znao da je sve to izrađeno po narudžbi i da je Muerta to skupo platio. Ili je možda ubio da bi se toga domogao. Držak revolvera – Ryker nije mogao točno ustanoviti koji je to model – bio je od slonovače.

Emiliano Muerta je bio kicoš i Ryker je tek sada mogao shvatiti zašto je on bio spreman platiti golemu svotu za jedan revolver.

– Sjednite – reče Muerta Rykeru. – Reći ću vam što želim.

On podigne ruku i na taj znak jedan od njegovih ljudi prostre gunj ispred Rykera. Muerta sjedne i prekriži noge uz zveket srebrnih mamuza. Ryker također sjedne i prihvati ponudenu šalicu kave. Muerta ga ponudi cigarom, ali on je odbije. Ispitivao je Meksikančevo lice pokušavajući da što više sazna o čovjeku s kojim treba da pregovara.

Muerta je dobro izgledao. Nije mu bilo više od trideset godina, iako je zbog crnih brkova izgledao stariji. Oči su mu bile velike i smeđe, napol pokriven vjedama, malo svjetlijim od tamne boje lica. Kosa mu je bila crna i brižno podšišana a sežala je do ovratnika košulje. Imao je pune usne a donja usna mu je bila toliko izbočena da je gotovo dodirivala bradu. Rykeru je izgledao kao čovjek koji ubija ako mu netko stane na put.

– Ja imam priličnu reputaciju, senjor Ryker – reče odmetnik. – Moram je sačuvati. Neću vas zamarati suvišnim pojed-

nostima, već samo onim što treba da znate. Ja sam čovjek koji može platiti ono što ponudi: dvije tisuće dolara za revolver kakav sam zamislio.

On izvuče svoj revolver i Ryker odmah prepozna masivni kolt »walker«.

— Poznajete li ovo?

— Dakako. Većina ga zove kolt »walker«. Pravo ime je »whitneyville-walker dragoon pištolj«. Počeo se proizvoditi nakon modela »paterson«. Colt je imao problema s obaračima na preklop ali Samu Walkeru je bio potreban jači kalibar za njegove teksaške rendere i stoga je otišao u Connecticut da zamoli Colta da mu izradi novi model revolvera. I evo rezultata. Sam Colt je napravio nacрте po onome što je Walker želio a Eli Whitney ga je počeo proizvoditi u svojoj tvornici. Uspjeli su ostvariti rekordnu prodaju. To je kalibar 44. Cijev je dugačka dvadeset i dva centimetra, a to je predugačko za spretno rukovanje. tečak je oko kilogram i osamsto grama. To je zaista preteško. Otad je Colt izradio mnogo bolje revolvere. Podigao je novu tvornicu u Hartfordu za proizvodnju lakšeg oružja. Mornarički kolt je upravo takav primjer. Ako se cijev skрати za tri centimetra i revolver olakša za četrdeset i pet dekagrama, oružje će biti bolje. Kalibar se, dakako, smanjuje, ali kalibar .36 ubija isto tako sigurno kao i .44, sako se dobro gađa. Ako pitate mene, ja bih uzeo mornarički kolt, kakav sam i imao.

Muerta osjeti gorčinu u Rykerovu glasu i nasmiješi se.

— Cijenim vaše razloge, senjor. Žao mi je što vam je Julia-

no upropastio revolver, ali vi lako možete kupiti drugi novcem koji ću vam dati ako učinite ono što želim.

— A to je...? — upita Ryker.

— Konjički kolt. Ali revolver kojemu neće biti premca. Navikao sam na njegovu težinu — Muerta kao da je htio naglasiti tu pojedinost prebacujući revolver nekoliko puta iz jedne u drugu ruku. — Želim poseban kolt. Hoću da držak bude od slonove kosti s ugraviranim amblemom Meksika: orlom i zmijom. Revolver mora biti optočen zlatom a graviranje izvedite srebrom. Na bubnjiću treba da bude ispisano moje ime a isto tako i na cijevi. Štitnik obarača mora biti od zlata a obarač od srebra.

— Do vraga — reče Ryker — morao bih odjahati čak do Hartforda da sve to skupim.

Muerta se nasmije i slegne ramenima.

— To ne može, senjor Ryker. To bi bilo opasno za mene. Revolver ćete napraviti ovdje.

— Kako? — upita Ryker. — Trebala bi mi cijela tvornica za ono što zahtijevate. Nemam ni pravog alata, ni zlata ni srebra. Potrebna su mi kovačnica i topionica. Osim toga i meni, samom je potreban revolver.

— Priča se — nasmije se Muerta davolski — da ste vi najbolji stručnjak za pištolje na Zapadu. Vi ćete se već snaći. Dat ću vam petsto dolara predujma. U gradu Cristobalu živi oružar koji vam može pomoći. Taj grad nije udaljen više od dana jahanja. Pronađite sami zlato i srebro. Topite zlatni novac ako je potrebno, ali napra-

vite revolver. Inače, oprostite se sa životom.

Ryker pomisli na mali deringer u čizmi, ali sjena koja mu je pala preko ramena jasno je govorila o posljedicama, pogotovu kad je na zatiljku osjetio hladnu pušcanu cijev.

— U redu — promrmljao je nevoljko. — Pokušat ću. Počnimo s novcem.

Muerta se nasmiješi i dobaci Rykeru vrećicu s novcem. Bila je teška i na njoj su se mogli vidjeti tragovi krvi. Ryker uzme vrećicu i ustane.

— Idem. Kako da vam javim kad revolver bude gotovo?

— Ne brinite se, senjor Ryker — nasmije se Muerta. — Ja vas držim na oku. Znat ću kada je revolver gotov.

Ryker kimne i krene prema konju, ali ga Muertin glas zaustavi.

— Još nešto, senjor! Revolver trebam što prije! Želim ga imati za tri tjedna.

VI

Ryker je jahao cestom prema Cristobalu s petsto dolara u zlatu u bisagama i mučninom u želucu.

Što se zlata tiče, osjećao se ugodno, ali je znao da gotovo nije moguće izraditi onakav revolver. Čelik je mogao uglačati do visokog sjaja. Graviranje također nije bilo teško: s malo parafina mogao je opreznim rukovanjem kiselinom postići što je htio. Ali presvlačenje čelika zlatom i srebrom je beskorisno gubljenje vremena. Oba metala su toliko meka da ne mogu izdržati nagle promjene temperature i trenje pri svakodnevnoj

upotrebi revolvera. Ti metali će se rastopiti i otpasti za nekoliko dana. To je za Rykera bio nerješiv problem.

Muertin ultimatum mu je ostavio malo prostora za uzmak. Morao je pristati ili umrijeti. Stoga je pristao. Sada je morao barem donekle ispuniti obećanje ako nije želio da ga stigne Meksikančeva osveta. Primamljiva ponuda od dvije tisuće dolara i isto toliko visoka nagrada za Muertu samo su još više otežavali Rykerovu nevolju.

On je odlučio da sve to prihvati mirno.

Ušao je u Cristobal i pronašao lokal s prenoćištem. Straga je bila staja i Nero je udobno smješten. U blizini je bila velika trgovina a kraj nje krojačnica i niz malih trgovina u kojima se prodavalo od svega pomalo, za svačiji džep.

Ryker ostavi svoju opremu u sobi koju je unajmio i krene u potragu za oružarom.

Pronašao je oružarnicu na kraju ulice. No raspoloženje mu je splasnulo kad je na ulazu vidio pribijene daske. Iskalio je bijes udarivši šakom u jednu dasku.

— Senjor! Que quiere?

Nije razumio što mu je starac preko ulice dovikivao na španjolskom, ali je znao da ga pita što traži. Ono malo španjolskih riječi što ih je naučio sada mu je dobro došlo, pa je upitao.

— Donde? Donde el patron?

Starac je prasnuo u smijeh i pokazao mu rukom da prijede ulicu. Ryker ga je poslušao. Kad ga je starac uveo u malu, prljavu trgovinu, ugledao je Ameri-

kanca iza tezge i odmah mu je odlanulo.

Trgovina je bila puna kućanskih potrepština i opreme za farme. Sve je u njoj bilo prljavo, počevši od prozora kroz koje se ništa nije moglo vidjeti. Ryker se iznenadio kad je u jednom kutu trgovine ugledao malu staklenu tezgu ispod koje je ležala zbirka oružja. I tezga i oružje bili su tako čisti da se činilo kao da su upravo uneseni i postavljeni.

— Što želite? — upita trgovac na engleskom. — Gledate li ili kupujete?

— Kupujem, nadam se — reče Ryker — ako oružje nije prljavo kao sve ostalo.

— Hej, vi ste Amerikanac! Dobro došli u Cristobal! Dobro došli na kraj beskraja!

Mršavi čovjek zagladene kose izađe iz sjene. Nosio je prljavu košulju koja je nekad bila bijela, tamnu pregaču preko crnih hlača i prašne čizme. Lice mu je bilo podbuhlo od pića, a oči su mu pronicavo žmirkale na novog kupca.

— Želim revolver — reče Ryker. *

— Imate sreće — trgovčev glas je bio visok a riječi otegnute. — Posjedujem najbolju zbirku oružja na cijelom ovom području. Došli ste na pravo mjesto.

— Pokažite mi tu zbirku — reče Ryker. — Ne mogu ništa vidjeti od ove proklete prljavštine.

Bio je ljut. Prva dužnost prodavača oružja je održavanje čistoće. Ako toga nema, zakazat će zapušteno oružje. Ryker nije imao vremena da se objašnjava s nemarnim prodavačem, i to

još pijancem. Revolver je zaštita od smrti i bilo bi krajnje neoprezno da umre zbog lijenog trgovca koji nije čistio oružje.

— Polako, prijatelju — proci-jedi prodavač. — Nemojte vrijeđati! Baš jučer sam dobio ovu lijepu zbirku. Dobio sam je na pokeru od starog Tobe. Jadni stari Tobe!

Ryker se sjeti natpisa na trgovini.

— Je li on izradio oružje?

— Jest — prodavač izađe iza pulta s ključevima u rukama. — Bio je jedan od najboljih. Stari Tobe je znao napraviti revolver iz ničega. Nevolja je u tome što je previše pio i kartao. Jučer je bilo isuviše pića i kartanja i morao je sve izgubiti.

— Kartajući s vama? — upita Ryker.

— Ne, ne sve. Meni je predao zalihu oružja, a sav alat je pripao Manolu Blanezu, iako mi nije jasno što će vlasniku haci-jende komplet alata za izradu oružja.

Ryker slegne ramenima. Trebao je novi revolver umjesto uništenog mornaričkog kolta i nešto čime bi mogao zadovoljiti Muertu. Kad bi barem mogao pronaći odgovarajući konjički kolt, pokušao bi ga preurediti da izgleda kao zlatni revolver, ako je to bila opasna igra, jer je Muerta nakon nekoliko pucnjevamogao otkriti prijevaru.

— Pokažite mi što imate — Ryker se nije osjećao ugodno bez one poznate težine kolta na desnom boku.

— Dobro došli u carstvo oružja Isaaca Levyja! Mislím da znam što želite. Pogledajte!

Levy je gurnuo ključ u bravu male tezge i podigao poklopac.

Oružje je bilo uredno složeno i čisto usprkos okolnoj prašini, a svi revolveri su kroz okvir obarača bili povezani lancem i kancem na kraju. Ryker opsuje ispod glasa: nije bilo mornaričkog kolta.

– Imate li možda mornarički kolt u skladištu? – upita.

– Sve što imam ovdje je – reče Levy. – To je Tobe izgubio na kartama. Dopremili su mi to jučer zajedno s njegovom zalihom baruta, zrna i kapsla. Ako vam što odgovara, vi samo izaberite, gospodine. Imam i cjenik.

– Ali nemate mornarički kolt – promrmlja Ryker.

– Imam samo ovo što vidite, gospodine. Ako vam ne odgovara, ne morate kupiti.

Rykeru je bio potreban revolver. Dva revolvera. Stoga je stegnuo zube i prepustio se jednom izboru.

Odmah je isključio puške. Dođuše, izbor je bio dobar: henrijevka, šarpovka i spenserica, i to u vrlo dobru stanju. Ali njemu su trebala dva revolvera, jedan za njega i jedan za Muertu. No tu nije imao što birati. Pogled mu se zaustavi na »starru« kalibra .44. Bilo je zanimljivo vidjeti revolver bez obarača iz kojeg se pucalo samo napinjanjem kokota, jednim pokretom. Ne nesreću, kokot je bio tako tvrd da je za taj pokret bila potrebna prilična snaga, tako da je revolver praktički bio neupotrebljiv. Nije htio ni pogledati »walkere«. Bili su dobri u svoje vrijeme, ali sad su zastarjeli i teški. Zamijenila ih je posljednja riječ tehnike: »hartford dragon«, zatim mnogo lakši vojni

model kalibra .44 savršene linije i napokon što što je Ryker smatrao najboljim – mornarički kolt kalibra .36.

Odabrao je vojni model »remington« kalibra .44 i škljocnuo nekoliko puta, ali kokot je bio razlabavljen i udarao je netočno. Vratio ga je i nastavio tražiti.

Iako oružar Tobe nije imao sreće ili znanja o kartama, to se nije odnosilo na oružje. Održavao ga je savršeno, najbolje što je Ryker ikad vidio. On zadrži pogled na čudnom obliku »whitney bealsa« kalibra .31, pitajući se gdje je Tobe došao do tako ružna i nespretna revolvera. Tu je bio i masivni »savage« kalibra .36, dužine čitave podlaktice, ogromna okvira za obarač i malo manje karike na vrhu kokota. Ryker se u čudu pitao koliko je vremena potrebno da se opali iz tog revolvera. Zatim je razgledao jednostavnije modele pukovnika Colta.

Pregledao je revolvere s najvećom pažnjom. Jednog dana će revolver, znao je, biti mnogo lakši i jačeg učinka a djelovat će pritiskom na obarač bez povlačenja kokota. Nešto slično je pokušao Starr 1858. godine s modelima kalibra .44 i .36, ali je zakazao već u konstruktivnom rješenju povlačenja i vraćanja kokota u jednom pokretu. To je bio problem koji je mučio i Rykera. Nadao se da će jednog dana, kada bude imao dovoljno vremena, pronaći rješenje. No sada, podsjetio se, vrijeme nije bilo na njegovoj strani. Protjecalo je isuviše brzo.

– Pokažite mi dragune – pričako je da Levy izvuče lanac.
– Ne, ne te, već modele »hart-

ford third* — dodao je nervozno.

Zaobišao je trgovca, koji ga je ljutito zbog nepoznavanja Coltovih modela, i uzeo najbliži primjerak. Bilo ih je ukupno tri. Dva su bila dugačkih cijevi od dvadeset centimetara, a trećemu je cijev bila kraća za centimetar i pol. Ryker odvagane u ruci onaj kraći. U usporedbi s mornaričkim koltom bio je neugodno težak. Za nešto manje od kilogram bio je teži od nekog manjeg revolvera a korice su mu bile pomalo tijesne, no okretanje bubnjića proizvodilo je odličan zvuk, ako i škljocanje kokota. Kokot je dobro udarao a obarač je djelovao na lak pritisak. Taj revolver Ryker izdvoji. Ostala dva nisu bila dobro izbalansirana: duga cijev je vukla revolver nadolje, ali onaj centimetar i pol je omogućavao više graviranja i uljepšavanja.

— Htio bih ih iskušati. Imate li streljanu?

— Gospodine — reče Levy — iza stražnjih vrata možete pucati koliko vas je volja. Ali municija je na vaš račun, molim.

Ryker baci novčić na tezgju.

— Dajte mi kompletno punjenje za sva tri revolvera i nekoliko boca, ako i to ne naplaćujete.

Levy požuri da izvadi municiju.

— Straga imate gomilu boca — reče.

Ryker nabije sva tri revolvera i krene za Levyjem prema straženjem izlazu. Vrata se otvore prema praznom prostoru i klimavoj ogradi pribijenoj na uglove kuće. U jednom kutu je ležala gomila boca i praznih konzervi. Ryker ostavi revolve-

re na pragu vrata i složi nekoliko boca na lijevu ruku. Zatim napravi deset dugih koraka i zabije boce grlom u pijesak.

Najprije je iskušao revolver koji je namijenio sebi. Konjički je pištolj bio neobično težak u usporedbi s njegovim koltom, tako da je prvi pucanj samo podigao prašinu nekoliko centimetara dalje od cilja. Drugi put je naciljavao malo više i pogodio bocu. Zatim je potezao revolver iz korica, pucajući s bo-ka, i opet je pogodio bocu. Ispraznio je bubnjić pogađajući bez ijednog promašaja. Vratio je revolver u korice. Trebat će mnogo vježbe, pomisli, da se navikne na novo oružje.

Zatim uzme drugi dragun.

Od preostala dva revolvera nijedan nije bio u redu. Jedan je zanosio udesno, drugi previsoko. Ryker ih je rastavio, zamijenio im bubnjiće i podesio cijevne vijke. Tako je uspio da se bar na jednom revolveru popravi nišanska linija i od šest boca pogodio je njime četiri. Zaključio je da bi taj revolver mogao biti dobar za Muertu.

Levy je tražio dvadeset pet dolara po komadu tvrdeći da je povišena cijena normalna zbog oskudice na tržištu. Rykeru nije preostalo drugo nego da plati, ali je ipak uspio nagovoriti trgovca da u taj iznos uračuna i čahure, barut i zrna kalibra .44.

Sada je mogao krenuti u po-tragu za Menolom Blanezom.

* * *

Vlasnik hacijende je živio četrdeset kilometara daleko od Cristobala i Rykeru je bio potreban svjež konj. Četrdeset ki-

lometara lošeg puta moglo je oduzeti čitav dan i on odluči da odmori velikog crnog konja i da razmisli o Muertinu revolveru.

Alat koji je nosio sobom služio je za pravljenje metaka i popravlak oštećenog revolvera, ali nije bio za obradu i izradu revolvera kakav je odmetnik naručio. Za to je bio potreban poseban alat i pribor za graviranje, posude za otapanje metala, dlijeta i škripac, da se i ne govori što je sve trebalo za obradu slonovače i plemenitih metala. Čak da je mogao biti u vlastitoj radionici, uz sav potreban alat, trebalo bi mu više vremena od tri tjedna. Stoga je sumnjao da će išta moći učiniti. Ali Muerta je bio vrlo određen, a Ryker siguran da će odmetnik ispuniti obećanje. Ako revolver ne bude gotov za tri tjedna, Muerta će ga potražiti.

Odlučio je da narednog dana krene Blanezu.

— * * * —

Put je bio jasno označen tragovima zapraženih kola u pijesku. Nije bilo žičane ograde i graničnih oznaka koje bi omeđivale Blanezov posjed, iako je po riječima Isaaca Levya to bila najbogatija obitelj u pokrajini Sonori. Ryker se nadao da se vlasnik neće ljutiti ako jednostavno dojaše i zamoli ga alat na posudbu. Ako ne pristane, to će mu stvoriti niz novih teškoća.

Odlučio je da će o tome misliti kad bude trebalo i on požuri crnog konja u laki kas sredinom puta.

Jahači su se pojavili točno u podne.

Ryker je upravo tražio hlado-

vinu za kratki odmor, pitajući se ima li je uopće u tom dijelu Meksika, kad je ugledao daleke jahače. Pojavili su se s njegove lijeve strane, crne sjene na obzoru. Ryker provjeri može li lako izvući šarpovku iz navlake kraj sedla i svoj novi konjički kolt iz korica. Revolver mu je bio na lijevom boku, jer ga je tako, dok je jahao, mogao izvući lakše nego da je ležao visoko na desnom boku.

Hoće li uopće upotrijebiti revolver?

Trojica jahača su se približavala jašući njegovim tragom. Ryker je držao uzde lijevom rukom a desna je bila na kundačku šarpovke.

Koliko je mogao vidjeti, to su bili vakerosi i nije bilo znaka da imaju dalekometne puške. Ryker je smišljao što će učiniti.

Ako su banditi, najprije će pucati iz pušaka, ali njegova šarpovka će im prirediti neugodno iznenađenje. Ako ga namjeravaju napasti izbliza, bit će mu teže, iako je imao dovoljno samopouzdanja da se upusti u okršaj. Najvjerojatnije su to Blanezovi jahači koji provjeravaju tko je došao na njihovo područje. Ako je tako, mogu ga pustiti da prođe, ali mogu ga i napasti.

Nero je i dalje kasao, a trojka je jahala po njegovu tragu.

Kad su se dovoljno približili, prešli su u galop i pretekli Rykera, podigavši oblak pijeska. Naglo su se zaustavili i krenuli prema Rykeru.

Ryker pritegne uzde i Nero prijeđe iz kasa u spori hod. Desnom rukom Ryker se osloni na jabuku sedla. Taj pokret nije značio prijetnju a njegova ruka je bila bliže dršku draguna. Za-

ustavio se pedesetak metara daleko od jahača, osmjehnuvši im se.

— Gospodo, izvolite ako imate što reći.

Dok je govorio, bacio je pogled na njihovo oružje. Dvojica su imala puške u navlakama iza sedla — predaleko za brzu upotrebu. Sva trojica su nosila revolvere, dvojica na poprečno izvlačenje, a treći u koricama na sedlu. Svima su ruke bile blizu oružja, ali nisu namjeravali pucati.

— Kamo si krenuo, gringo? — upitao je najstariji među njima.

— Želio bih razgovarati sa senjorom Blanezom — reče Ryker polako. — Vodit ću s njim poslovni razgovor.

— Gazda ne razgovara sa strancima u prolasku — reče vekero. — On ih sam poziva. Imaš li pozivnicu?

— Nemam — odgovori Ryker. — Onda je najbolje da okreneš konja i vratiš se putem kojim si došao.

— Ne, nipošto — mirno reče Ryker.

— Ne? Ti si mi rekao ne? — Meksikanac nije mogao vjerovati u ono što je čuo.

— Otprilike tako — nasmiješi se Ryker, digavši ruku s korica revolvera. — Moram razgovarati sa senjorom Blanezom, a vi me, momci, u tome ne možete spriječiti.

— Mislim da možemo — reče vakero i brzo dometne nešto na španjolskom što Ryker nije mogao razumjeti. — Bolje da ništa ne pokušavaš ako nisi uvjeren da nas možeš sve pobiti.

— Uvjeren sam — reče Ryker i povuče kolt.

Težina novog revolvera usporila je njegov pokret više nego što je očekivao, ali ga je ipak potegao prije nego što su njih trojica to uspjeli učiniti. Govornik je zanijemio od iznenađenja i spustio ruku daleko od drška revolvera. Ostala dvojica su u čudu gledala Rykera.

— A sada — nasmiješi se Ryker — okrenite konje i povedite me na hacijendu! Ići ćemo polako. Vi ćete jahati ispred mene jedan do drugog, inače ću vas pobiti!

— Ali ne svu trojicu — reče jedan od vakerosa okušavajući sreću. — Jedan od nas će te ipak ubiti.

— Možda — u Rykerovu glasu slutila se prijetnja — ali to nećete moći vidjeti, jer ćete svi već biti mrtvi.

Vakero zausti da još nešto kaže, no shvati da Ryker misli ozbiljno i neugodna misao prostruji mu glavom: taj gringo tvrda lica misli ozbiljno, zaista je spreman da se upusti u borbu sa svom trojicom, a izgleda tako samopouzdan da su svi izgledi na njegovoj strani.

Vakero okrene konja i pođe putem prema hacijendi.

Ryker spusti kokot da revolver ne bi slučajno opalio, ali ga ipak zadrži u ruci. No to nije bilo potrebno, jer su Meksikanci bili isuviše zastrašeni njegovom hladnom odlučnošću a da bi išta pokušali. Uostalom, oni su bili vakerosi, a ne pistolerosi. Njihov posao je bio da čuvaju goveda i nadgledaju Blanezovu zemlju, a ne da se obračunavaju s hladnokrvnim Jenkijem koji nosi top u desnoj ruci.

Ryker je sreo vlasnika hacijende sat kasnije.

Glavna hacijenda bila je okružena visokom ogradom učvršćenom zašiljenim stupovima. Uz čitavu ogradu se izvana protezao prokop dubok jedan metar a širok dva metra. To je Rykera podsjetilo na dvorce o kojima mu je otac pričao. Prokop je trebalo da onemogući pristup Indijancima ili da ih barem uspori, tako da branitelji mogu lako pucati po čistini bez zaklona.

Neki čovjek, izađe iz sjene verande žmirkajući očima zbog jakog sunca i promatrajući čudnu skupinu kako mu se približava.

Ryker pomisli da bi to mogao biti Manolo Blanez.

Pričeka da vekerosi objasne gazdi što se dogodilo i vrati kolt u korice.

— Koliko sam razumio, vi želite razgovarati sa mnom — reče vlasnik hacijende Rykeru, a njegov engleski bio je izvanredan. — Kako ste navalili, čini mi se da je to nešto hitno.

— Senjor Blanez? — upita Ryker.

Ostao je na konju, držeći ruku blizu revolvera, a vekerosi su otišli. Nije htio riskirati ako sve krene protiv njega.

— Tako se zovem. Manolo Blanez. Ali još ne znam...

— Ryker. John Ryker.

— Senjor Ryker — Blanez se teatralno pokloni — molim vas, osjećajte se kao kod kuće. Mogu li vas ponuditi pićem? Sigurno ste prilično žedni nakon jahanja.

— Hvala — reče Ryker i sjaše — to bi mi dobro došlo.

Blanez pozove jednog vakera da preuzme Rykerova konja i povede gosta prema verandi.

Bio je visok, crnih očiju i izgledao je vrlo autoritativno. Ryker je procijenio da mu može biti četrdeset godina. Bio je oličenje strogosti, a to je davalo nervozan ton njegovoj učtivosti. Rykeru se činilo da će mu domaćin ponuditi piće i možda hranu samo zato što pravila tako nalažu, a onda će ga dati ubiti kao dosadnu muhu.

Odlučio je da se prepusti instinktu. Na kraju krajeva, na verandi je bilo svježije a limunada koju mu je Blanez ponudio bila je hladna. Meksikanac ga je nagovorio da limunadu pije s tekilom.

Blanez pričeka da Ryker isprazni obje čaše, a onda ih ponovo napuni.

— Celso mi je rekao da vam je veoma stalo da me vidite — reče. — Kakav je to hitan posao koji vas je doveo ovamo?

— Izrada revolvera — reče Ryker. — Ja izrađujem oružje. Zahtijevaju od mene da izradim specijalni model revolvera, ali nemam alata. Čuo sam u Cristobalu da imate komplet kalupa i alata.

— Da — odgovori Blanez. — Dobio sam to na kartama. Zobe Hooper je pogriješio što je igrao sa mnom. Sve je izgubio.

Ryker zaključio da je bolje ne spominjati da je Hooper bio pijan kad je kartao.

— Imate li alat ovdje?

— Dakako — nasmije se Blanez. — To je potrebno na ovako velikom imanju. Ja zapošljam oko dvjesto ljudi i mnogo je lakše popravljati oružje ovdje nego ga slati čak u Pueblo ili kupovati novo.

— Mogu li se poslužiti njime?

— Ryker nije imao vremena za

okolišanje. — Platit ću.

Blanez se nasmije.

— Najveći dio Sonore je moje vlasništvo, dragi prijatelju. Nije mi potreban vaš novac. Alat služi meni i nije za posudbu. Ryker je brzo razmišljao. Kad bi potražio takav alat na drugom mjestu, ne bi ga našao ni za tri tjedna. Morao se poslužiti alatom koji je Blanez dobio na kartama. To je bila jedina mogućnost ili će izgubiti dvije tisuće dolara i natovariti sebi Muertu na vrat.

— Mogu podijeliti zaradu s vama — predloži Ryker.

Blanez se opet nasmije.

— Ne zanima me zarada, dragi prijatelju. Imam dovoljno zarade. No znate li što ću vam reći: Celso kaže da ste vrlo brzi na revolveru, najbrži čovjek kojeg je on vidio, a ja uživam priličnu slavu u rukovanju revolverom i dasad nisam naišao na dostojnog protivnika. Dopustite mi da vam predložim okladu. Koliko ste voljni uložiti?

— Četiristo dolara — reče Ryker. — To je sve što imam.

— Dobro — osmjehne se Blanez. — To nešto vrijedi.

Kad čovjek stavlja sve na kocku, onda se najviše trudi.

— Nešto ću vam predložiti — reče Ryker. — Ja ću uložiti svojih četiristo dolara, a vaš će ulog biti da mi posudite alat i da me opskrbite nekim metalima za izradu revolvera.

— Kojim metalima? — upita Blanez.

— Treba mi trista grama zlata i isto toliko srebra — odgovori Ryker mirno.

— Zaboga! Vi tražite vrlo visok protuuolog!

Iako je Blanez bio iznenađen,

Ryker je osjetio da, u njegovu glasu ima poštovanja i počeo je igrati na tu kartu.

— I sami ste rekli da ste vrstan strijalac. Ako ste zaista tako dobri, vi ćete pobijediti i uzeti mi svu moju imovinu. Ako je pobijedim, zadržat ću se ovdje neko vrijeme, a vi to nećete ni osjetiti. Ja stavljam na kocku sve što imam, ne samo sav novac nego i život: čovjek koji je naručio revolver prijeti da će me ubiti ako ga ne napravim.

Odigrao je pravu kartu. Dobro je procijenio Meksikanca. Blanez je uživao da drži suparnika na rubu ponora isto toliko koliko i u samoj pobjedi.

— Izvanredno! Tako će sve biti zanimljivije.

— Da — promrmlja Ryker — mislim da je tako najbolje.

— Prijedimo na uvjete natjecanja, dragi prijatelju! Mogu li vas zvati John?

— Dakako — reče Ryker.

— Dobro, izvrsno John. Opačio sam da imaš šarpovku na sedlu. Misliš li da je to najbolje oružje?

— To je zasad najbolja dalekometka — odgovori Ryker, zagrijan za omiljenu temu. — Ako je dobro poznaješ, možeš pogoditi sve što zamisliš, čak s udaljenosti od kilometar i pol.

— Ma hajde! — podsmjehne se Blanez.

— Sve što mogu vidjeti — reče Ryker — to mogu i pogoditi.

— Onda je najbolje — predloži Blanez — da upotrijebimo puške. Ja se služim modelom »remington revolving«. To je najbolja brzometka, iako možda ima manji domet od tvoje puške.

Prešli su na dogovor o pojed-

nostima natjecanja. Remingtonka je zapravo bila revolver kalibra 44, samo što je imala produženu cijev i držak preuređen u kundak. Donja, malo duža poluga napinjala je kokot i okretala bubnjić, a to je omogućivalo da se u određenom vremenu ispali veći broj metaka nego što je mogla šarpovka pojedinačnom paljbom, no šarpovka je imala veći domet i razorniju snagu. Dogovorili su se da će se natjecati pojedinačnom paljbom, a to je za Rykera bila prednost. Bio je u najboljem raspoloženju kad su donesene prve mete.

Blanez naredi svom radniku da postavi dvanaest boca na vrhove stupova vanjske ograde. To je bila udajenost od oko četristo koraka. Svaki natjecatelj je imao šest boca. Blanez napuni remingtonku i nasmiješi se Rykeru.

— Prednost gostima, kako se ono kaže, dragi prijatelju, ali kako ja mogu pucati mnogo brže, možda bi bilo bolje da prvi počnem.

— Samo izvoli!

Ryker se pomakne unatrag očekujući da vidi kakve su mogućnosti remingtonke.

Blanez pritisne donju polugu koja repetira kokot i opali. Jedna boca se rasprsne. I druga ode u komadiće. Meksikanac zatim stane brzo pucati. Treći put promaši. Četvrti put raznese drvo udaljeno oko tri centimetra od cilja. Peto zrno samo okrzne vrh boce. Šesti put opali opreznije i pogodi metu.

Ryker uzdahne i sjeti se što mu je rekao čovjek po imenu Hardin: »Brza paljba je odlična ako ležiš u zaklonu. Ali ako že-

liš nešto pogoditi, onda moraš ciljati. Šest ispaljenih metaka ništa ne vrijedi ako ne pogode mjesto koji si im odredio!«

Blanez je upao u zamku brzog pucanja. Umjesto da vodi računa o preciznosti, zanijela ga je brzina. To je Rykera dovelo u solidnu prednost i on odlučio da je iskoristi. Napuni šarpovku i krene prema ogradi. Iznenaden, Blanez povikne.

— Što to radiš, John?

— Tražim svoje mjesto — odgovori Ryker. — Izmjerit ću četristo koraka i odatle pucati.

Blanez slegne ramenima i pričekao da se Ryker približi ogradi. Ovaj pogleda boce. Njegove su stajale podalje od Meksikančevih. On krene uzduž ograde odbrojavajući korake. Na dogovorenoj udaljenosti napravi još pedeset koraka i okrene se. — Jesam li dovoljno daleko?

Blanez potvrdno kimne.

Ryker napne pušku za lov na bizone i podigne kundak na rame. Istupi lijevom nogom, prisloni obraz na glatko drvo i duboko uzdahne. Puhao je blag povjetraac, ali na toj udaljenosti nije mogao utjecati na pogodak. Ryker pritisne obarač.

Šarpovka odjekne kao grom i tutanj se spoji sa zveketom stakla. Najprije je tane pogodio redom one boce koje je Blanez promašio. Raznio ih je u komadiće, ali istodobno i ostalih šest, jer su mu sve stajale u liniji prema puški. To je bio upravo savršen pogodak, onakav kakav je Ryker volio.

Blanez je gledao u ogradu ne vjerujući očima. On je ispalio šest hitaca i pogodio tri boce, a četvrtu okrznuo. Ryker je jed-

nim pogotkom oborito devet. Gledao je Amerikanca kako mu se približava i puni veliki karabin.

Ti si mnogo bolji nego što sam mislio, Jonhe. I pun si trikova.

— Čemu trošiti municiju! — reče Ryker. — Čemu trošiti barut kad sve možeš riješiti jednim pogotkom.

Blanez promrmlja nešto sebi u bradu i naredi da se postave nove mete.

Jedan njegov radnik donio je zatvorenu košaru. Blanez se nasmiješi i reče Rykeru:

— U košari su četiri goluba, dragi prijatelju. Moj čovjek će ih puštati jednog po jednog. Vidjet ćemo koliko si spretan kad gađaš pokretne mete.

Ryker kimne, napinjući šarповku.

Prva ptica izletjela je iz košare poput bijele munje, panično mašući krilima u pokušaju bijega. Ryker ju je pratio u onim dragocjenim sekundama uzdizanja, određujući brzinu i udaljenost prije nego što je ptica postigla visinu. Podigao je šarповku, nanišanio pticu a zatim malo ispred nje i povukao obarač.

Rukovet crvenog i bijelog prospe se po zraku.

— Ti si na redu — reče Ryker, puneći pušku.

Blanez je također pogodio pticu. Zatim Ryker pogodio treću i Blanez četvrtu.

— Ovo ničemu ne vodi — promrmlja Ryker. — Ti remingtonkom možeš brže pucati a ja imam veći domet. Hajde da to završimo već jednom.

— Kako? — upita Blanez.

Ryker se nasmije i skine šešir

na kojem je sjao srebrni dolar na kasnom poslijepodnevnom suncu.

— Vidiš li ovaj srebrnjak i rupu u sredini?

Blanez kimne.

— Ja sam je napravio. Hoćeš li i ti to pokušati?

— Ne vjerujem ti — reče Blanez. — Nitko ne može pogoditi u sredinu dolara.

— Ali ja jesam — Rykerov glas je postao tvrd. — S udaljenosti do osamsto koraka. Zašto da ne pokušamo ako na vjeruješ.

— U redu — odgovori Blanez samouvjereno. — Pucat ćemo obadvojica. Koji pogodi srebrnjak, taj je pobjednik.

To mi se sviđa — reče Ryker.

Blanezov radnik zabio je u pijesak dvije grančice osamsto koraka daleko od strijelaca. Nožem ih je zarezao na vrhu i uglavio srebrnjake koje mu je dao Blanez.

Blanez je pucao prvi i pogodio: Njegov pogodak je raznio trećinu kovanog novca. Radnik je dotrčao s izvijenim metalom u ruci i predao ga radosnom Blanezu.

Ryker je naciljao i opalio. Grančica se savila i prelomila na vrhu. Kad je radnik donio Meksikancu novac, vidjeli su da je pogodak ispod samog središta.

— Što ćemo sada, prijatelju?

— Blanez je ispitivao kovani novac. — Kako da ovo presudimo?

— Vrlo lako — promrmlja Ryker i predloži najludu okladu u svom životu. — Ulažem koka i svu opremu na samo jedan hitac. Kladim se da ću pogoditi rupu na mom srebrnja-

ku. Ako promašim, možeš mi sve uzeti. Ostajem bez ičega i put pod noge! Ali ako dobijem okladu, posudit ćeš mi alat i opskrbiti me potrebnim metalima.

Blanez pljesne rukama.

— Dogovoreno! To je prava oklada! Ako izgubiš, ja ću te zaposliti.

Ryker se tvrdo nasmiješi i skine srebrnjak sa šešira. Blanez mu da znak rukom da pričekaj, uđe u kuću i vrati se s komadićem papira između palca i kažiprsta.

— Poštanska marka, prijatelju — osmijehne se i uzme od Rykera srebrni dolar. — Zalijepit ću je preko rupice. Ako je probiješ, dobivaš okladu.

Ryker se tiho nakašlje.

— Ti je zalijepi, a ja ću udariti žig.

Blanez zalijepi marku preko rupe na srebrnjaku i preda ga svom radniku. Ovaj je izmjerio udaljenost od osamsto koraka. Kad se zaustavio, bio je na zaista velikoj udaljenosti. Onda je krenuo prema najbližem zaklonu, ali ga Rykerov uzvik zaustavi.

— Stani! Vрати se i drži srebrnjak u ruci!

Blanez mahne rukom u znak da pristaje i nesretni radnik ispruži lijevu ruku držeći kovani novac između palca i kažiprsta.

Ryker ovlaži dlan i podigne ga da bi odredio smjer vjetrova. Zatim naslini palac i očisti nišanske sprave na šarpovki. Nije bio više tako siguran kao kad je predlagao okladu, jer s tolike udaljenosti još nikada nije gađao tako malu metu. Podigao je na rame karabin, koji mu se odjednom učinio teži nego obič-

no, i uskladio nišan. Zatim je naciljao srebrnjak i napunio pluća zrakom. Pritisnuo je obarač.

Velika puška grune.

Radnik odskoči u stranu raširenih prstiju.

Srebrni dolar poleti zrakom.

Radnik padne ničice na zemlju, ali odmah ustane. Počne mahati objema rukama i u dva skoka se vrati na mjesto na kojem je stajao, grčevito rujući po pijesku.

Kad se vratio strijelcima, mogli su vidjeti da su dolar i marka probušeni po sredini: Rykerov pogodak se točno poklopio s njegovim prvim pogotkom.

— Mislim da si pobijedio, John — reče Blanez prigušenim glasom. — To je najljepši pogodak koji sam ikada vidio. Odmah ću narediti da pripreme sve što ti je potrebno.

Ryker se osmijehne.

— Zovi me Jack. Tako me zovu svi moji prijatelji.

VII

Blanez je održao obećanje. Sav alat koji je dobio na kartama od Tobe Hoopera stavio je Rykeru na raspolaganje. Čak mu je odredio i pomoćnika da mu bude pri ruci. Dodijelio mu je i sobu u kući, tako da je uživao u raskošnoj udobnosti.

Ustajao je u cik zore i zajutarkovao s Blanezom i njegovom ženom. Zatim je u radionici raspirivao vatru i počinjao raditi. Prekidao je posao u podne, da ruča i porazgovara s domaćinima. Hacijenda je u podne počivala u tišini i on se poslije ručka vraćao na posao. Radio je zatim sve do mraka, kad je bilo vrijeme za večeru.

Radionica je bila izvanredno opremljena. Ryker se pitao kako je bilo Hooperu kad se morao svega toga odreći. Ryker je volio svoj posao i nikako mu nije išlo u glavu da se takvo nešto može izgubiti na kartama. I kad se sjetio da je Hooper pijan kartao, zaključio je da je dobio što je i zaslužio. No morao je prekinuti razmišljanje o tome ako je želio na vrijeme dovršiti Muertin revolver.

Počeo je s time što je rastavio kolt dragun i oprao dijelove u čistom alkoholu. Tada je dijelove smirkom uglačao do viskog sjaja. Zatim je stavio bubnjić na rotor kovinotokarskog stroja, pedal je pokretao njegov pomoćnik, a on je pomoću pijeska skinuo sloj boje. Taj postupak je primijenio i na cijev i okvir revolvera, izglačao je okvir obarača, kokot i okvir drška. Zatim je sve te dijelove uronio u razblaženu kiselinu. Isto to je ponovio s glavnim okvirom i kočnicom bubnjića.

Priprema kolta oduzela mu je dva dana.

Treći dan je uglavio bubnjić u škripac i pomoću dlijeta počeo urezivati okvir u metal. Taj precizni posao zahtijevao je sigurno oko i dobre živce, a Ryker je nastojao da okvir bude što jednostavniji, u obliku valovitih linija. Da bi ga što dublje utisnuo u čelik, upotrijebio je kiselinu, a onda je pomoću malog dlijeta pisanim slovima ugravirao u okvir: Emiliano Muerta.

Zatim je uglavio cijev revolvera u škripac i urezao okvir s lijeve i desne strane po čitavoj dužini cijevi. S obje strane ugravirao je Muertino ime i prezime. To nije bilo baš ono što je

Muerta htio, ali moralo je proći.

Taj posao oduzeo mu je tjedan dana.

Tada je došlo na red pozlaćivanje i posrebrivanje.

To je bio najteži dio posla, jer je Ryker imao malo iskustva u radu sa zlatom i srebrom. Vidio je kako se to radi i raspravljao o tome, ali to je bilo u izvrsno opremljenoj tvornici Richmond, a ne u maloj radionici. Udvostručio je oprez, jer je znao da plemeniti metali lako otpadaju sa čelika i premda mu je bilo stalo do Muertina novca, ipak je u njemu prevladao ponos majstora.

Učinio je sve što je mogao. Kad je bio gotov, revolver je čak i za Rykerovo kritično oko izgleda vrlo dobro. Bubnjić i ugravirani okvir na njemu bili su pozlaćeni, a ugravirana slova posrebrena, kao i cijev i obarač. Okvir obarača, držak i kokot također su bili pozlaćeni. Ostali metalni dijelovi bili su uglačani do visokog sjaja.

Još je bilo preostalo ukrašavanje drška revolvera.

Muerta je želio držak od slonovače, a slonovače nije imao. Ryker je vidio jednog vakera koji je nosio mornarički kolt sa žućkastim ukrasima na dršku. Bili su napravljeni od bizonskog roga, ali to ga nije zabrinjavalo, jer je vjerovao da Muerta ne može uočiti razliku. Na vakerovo oduševljenje kupio je od njega ukrasne dijelove drška za deset dolara.

Tada se Ryker suočio s najvećom teškoćom. Nikako nije mogao nacrtati orla i zmiju, amblem koji je Muerta tražio. No priskočio mu je u pomoć Blanez sa svojim revolverom, na či-

jem je glatkom dršku amblem bio duboko urezan. Dopustio je Rykeru da odvoji ukrasne dijelove i da odlije njihove kalupe. To je bio mukotrpan posao od zore do mraka.

Muertin rok je već bio prošao, a Ryker je još radio na metalnim dijelovima drška revolvera. Odmetnik to nije tražio, no Ryker je odlučio da završi svoje remek-djelo sa srebrom na orlovim krilima i kljunu i zlatom na zmiji. To je bio posljednji potez na tom nevjerojatnom zantatskom djelu. Posljednji potez, koji je Rykeru oduzeo dan i pol više nego što mu je bilo dopušteno.

Udubljen u posao, Ryker je zaboravio na odmetnikove prijetnje. Rad na revolveru ga je toliko zaokupio da se upustio i u najsitnije pojedinosti i kad je sve bilo gotovo, osjetio je ponos. Pa ipak, takav revolver njemu samom nije odgovarao. Dragun je bio pretežak za njegov ukus, sloj zlata i srebra samo mu je povećao težinu, a na neki način bio je previše lijep. Ryker je uživao u samom mehanizmu oružja, a ne u ukrasima, jer revolver je vrijedan po svojoj efikasnosti.

Ali dvije tisuće dolara bila je pozamašna svota, dovoljno visoka da kupac dobije što želi.

Kad je Ryker završio posao, njegovu pomoćniku Meksikancu otme se uzdah divljenja. Ryker je morao sam sebi priznati da je uspio napraviti nešto osobito. Revolver je zaista bio odličan. Provjerio je mehanizam nekoliko puta okrećući bubnjić i povlačeći kokot. Sve je bilo u redu i premda je revolver bio težak, dobro je ležao u ruci. Ry-

ker je umotao zlatni revolver u krpu i stavio ga u vrećicu.

Zatim se pridružio Blanezu i njegovoj ženi za večerom.

* * *

— Jesi li gotov, Jack? — Blanez je izgledao zabrinuto dok je Rykeru nalijevao viski. — Jesi li dovršio revolver.

— Jesam — Ryker pažljivo spusti vrećicu i prihvati piće. — Želiš li ga vidjeti?

— Dakako — reče Blanez, odvođeci Rykera od stola, gdje su njegova žena i dvije djevojke servirale jelo. — Prije toga ti moram nešto reći. Već tri dana nas promatraju neki nepoznati jahači. Izgledaju kao banditi, a moj predradnik kaže da su to Muertini ljudi.

Ryker polako povuče gutljaj viskija i pogleda Blaneza.

— Najvjerojatnije su to oni, jer je Muerta naručio revolver.

— Zaboga — Blanez razrogači oči. — Jack, jesi li svjestan čemu se izlažeš?

— Mislim da jesam — slegne ramenima Ryker — ali Muerta mi je ponudio dvije tisuće dolara. Mislim da se isplati riskirati za toliku svotu.

— Vjeruješ li da ćeš dobiti taj novac? — Blanez ga pogleda sumnjičavo.

— Ako ne bude htio platiti, sam ću uzeti — odgovori Ryker.

— Siguran sam — nasmije se rančer — da ćeš to učiniti. Zaista jesam.

— Želiš li vidjeti revolver? — upita Ryker.

— Da, dragi prijatelju. Ako si majstor u izradi kao u gađanju, onda je to umjetničko djelo.

Ryker otvori vrećicu. Volio je pohvale kao i svaki drugi čov-

jek. Blanez je poznao oružje i cijenio ga, a kad vidi zlatni revolver, bit će to prvi pravi ispit za Rykera. Odmotao je krpu i zakoračio unatrag.

— Nevjerojatno! — Blanez je to rekao šapatom. — Izvanredan je! Još nikad nisam vidio takav revolver.

— Jedan jedini takav — reče Ryker, skrivajući zadovoljstvo.

— Mogao sam napraviti i bolji da sam imao više vremena i alata, ali sumnjam da ćeš bolji uskoro vidjeti.

— Jack, prijatelju moj — Blanez dodirne revolver kao neku dragocjenost — ti si napravio remek-djelo. Ne znam tko bi drugi mogao napraviti nešto slično. Sad mi je drago što sam izgubio okladu. Upravo sam počašćen što sam ovo mogao vidjeti.

— U stvari nije tako dobar — reče Ryker. — Više je za gledanje nego za upotrebu. Da, lijepo izgleda, ali neće izdržati jača naprezanja.

— Tko bi rekao da ovo umjetničko djelo može sijati smrt! Ipak, to je djelo velikog majstora. Hoćeš li mi ga prodati?

Ryker odmahne glavnom.

— Obećao sam ga, Manolo.

— Udvostručujem cijenu! Ili je sam odredi. Koliko god zatražiš, ja ću ti platiti.

— Vrlo si velikodušan — promrmlja Ryker — ali dogovor je dogovor. Obećao sam Muerti da ću mu napraviti zlatni dragun, a on je obećao da će platiti.

— Muerta je bandit — nastavi Blanez. — Odmetnik. Ubojica kojeg traže s obje strane granice. Prema njemu se ne moraš osjećati obavezan. Uostalom,

mogao bi te baš tim revolverom ubiti kad mu ga predaš. Prodaj ga meni! Dat ću ti pet tisuća dolara.

Ryker je bio na vatri. Zavolio je Blaneza uživajući u njegovu gostoprimstvu. I pet tisuća dolara je bila velika svota, ali ipak nije mogao prekršiti obećanje. On uzme veliki kolt iz Blanezove ruke. Načas je zasjao na svjetlu, a onda ga je umotao i spremio u vrećicu.

— Oprosti, Manolo — reče Ryker — ali kao što sam rekao: dogovor je dogovor.

— Ti si lud — Blanez očajno mahne rukom. — Ti si ludi Jenki kojemu prodavanje duše davolu znači poštovanje dogovora.

— Muerta nije davo — promrmlja Ryker. — Samo je bandit s dovoljno novca za lijepo oružje.

— I za ubijanje — opomene ga Blanez. — Zapamti, on će pokušati da te ubije. Nemoj ni sanjati da će ti dati novac.

— On će platiti — reče mirno Ryker. — Dao mi je riječ. Ako je sam ne održi, ja ću mu pomoći.

— Jack — reče Blanez, odmahujući glavom — ne znam jesi li tvrdoglav kao mazga ili si budala, ali znam da će pokušati da te ubije. Otet će ti revolver, sav novac i život.

— Vidjet ćemo — reče Ryker. — Vidjet ćemo.

VIII

Narednog dana, odmah poslije doručka, Ryker je napustio hacijendu. Blanez je naredio trojici vakerosa da ga otprate do Cristobala, onoj istoj trojici koja su ga pokušala spriječiti u dolasku, i to je Rykera zabavljalo.

lo. Sada su bili puni poštovanja prema njemu i nadasve oprezni. Držali su puške u rukama i neprestano motrili ne bi li opazili kakvo kretanje u okolici.

Iznenada se iz jednog grma raspršilo jato prerijskih kokoši. To je uplašilo vakeroze, a Ryker je shvatio što znači Muertina prijetnja.

Vakerosi su ga ostavili u Cristobalu, očito sretni što su obavili opasni zadatak. Ryker krene prema lokaluu. Sunce je bilo na zalasku i on unajmi sobu, svoju staru sobu, očišćenu i uređenu. Tada pođe na piće. Ako ga Muerta drži na oku, mislio je, onda će poslati poruku o mjestu i vremenu isporuke revolvera.

Isaac Levy ga je našao za šankom.

— Nije vas dugo bilo — reče trgovac i pogleda Rykerovu bocu. — Ljudi su se raspitivali o vama.

— Tko? — upita Ryker.

Levy se nakašlje.

— Prokleta meksička prašina, izgrizla mi je grlo.

Ryker gurne bocu prema njemu i stane ga promatrati kako povlači gutljaje i kako razmišlja što će odgovoriti.

— Dva Meksikanca. Izgledali su kao revolveraši. Došli su prije četiri dana i pitali za visokog Amerikanca u crnom odijelu i lijepom kaputu. Samo vi odgovarate tom opisu.

— Gdje su sada? — Ryker se pretvarao da ne opaža Levyjev radoznali pogled. — Jesu li odsjeli u gradu?

— Imate li nekog posla s njima? Možda vam mogu pomoći. Ja ovdje sve poznajem.

U Rykeru je zakuhalo. Znao

se svladavati, ali ga je supijani trgovac nervirao.

— Slušaj ti, slinavi pasji sine

— Ryker ga zgrabi za prljavu košulju — napojio sam te viskijem, skupo sam ti platio dva revolvera i pokazat ću ti kako pucaju ako ne prijedeš na stvar! Jesi li ikad vidio kalibar .44 kako gruva izbliza?

Prijetnja je odriješila trgovčev jezik.

— Nisu u gradu. Valjda su se pritajili negdje u okolici i čekaju vas. Raspitivali su se u svim trgovinama pa i kod mene. Čini se da vas dobro poznaju. Predložio sam im da vam prenesem poruku, ali to ih nije zanimalo. Rekli su da će već doći kad se vi pojavite.

— Hvala — promrmlja Ryker.

— A sad idi bestraga!

Levy pođe prema vratima. Kad je htio izaći, dva Meksikanca mu prepriječe put. Trgovac odskoči kao da je nagazio na zmiju, okrene se i pokaže rukom:

— Tamo je čovjek kojeg ste tražili.

Meksikanci odgurnu Levyja u stranu i uđu. Nosili su velike, ukrašene sombreroze, prljave košulje i izvezene hlače. Ryker je provjerio njihovo naoružanje profesionalnom brzinom. Jedan je nosio konjički kolt, stari model, koliko je mogao vidjeti po dršku revolvera, a drugi remington, vojni model. Na dršku prvog revolvera bilo je niz ureza. Kad su se došljaci približili, Ryker ih dočeka s osmijehom.

— Poslao nas je Emilliano, senjor. On je već pomalo zabrinut.

— Njegov revolver je gotovo — odgovori Ryker. — Može ga dobiti kad zaželi.

– Bueno. On ga hoće odmah. Najbolje je da mu ga odmah odnesemo.

Ovaj put su odveli Rykera u glavni logor.

Kao što je Nolan rekao, skrovište se nalazilo u velikom kanjonu južno od Espiritosa, oko četiri sata jahanja od Cristobala. Put je vodio u planine bogate borovim šumama i visokim stijenama. To je bio težak put, koji je prešao u vijugavu stazu nadomak planinskom vrhu. Kanjon je bio prirodna tvrđava. Straže su bile postavljene s obje strane ulaza i što se išlo dalje, straža je bilo više. Ryker je počeo shvaćati zašto Muertu dosad nisu uhvatili.

– Zakasnili ste, senjor Ryker – ovaj put ga Muerta nije ponudio da sjedne. – Imate li revolver?

Ryker se okrene prema bisagama i izvuče vrećicu. Muerta podigne lijevu ruku i naredi da odvedu Nera. Rykera obuzme nervoza.

Muerta otvori vrećicu. Odmotata krpu i osmjehne se.

– Odlično! Kako je lijep! To je revolver za princa! Za kralja! – srebro i zlato sjali su u odsjaju vatre. Muerta stegne revolver, povuče kokot i pritisne obarač. – Ovo je umjetničko djelo! Simbol moje veličine! Najljepši revolver u Meksiku, dokaz da je Emiliano Muerta najveći!

– Drago mi je što vam se sviđa – reče Ryker. – Dugujete mi ostatak od dvije tisuće dolara. Dobio sam petsto, znači, ostaje još tisuću petsto.

Muerta pogleda Amerikanca. Stavi zlatni kolt u korice i nasmije se.

– Zakasnili ste, prijatelju.

Prošlo je više vremena od tri tjedna. Da, rok je prošao i vi ste prekršili dogovor.

Morao sam pronaći opremu i alat – pobuni se Ryker. – Uputili ste me oružaru koji je propao. Trebalo mi je vremena da se snađem. Izgubio sam čitav dan da nagovorim Manola Blaneza da mi posudi alat.

– Mi smo ugovorili rok od tri tjedna – slegne ramenima Muerta.

– Do vraga, pa nisam previše zakasnio – Ryker je bio bijesan. – Imate revolver kakav ste željeli i dugujete mi ostatak ugovorene cijene.

– Ja ne mislim tako – Muerta zakorači unatrag. – Dao sam vam predujam od petsto dolara. Vi ste zakasnili i mislim da je najbolje da se zadovoljite onim što imate.

– Tako mi svega, neću – Ryker skine sigurnosnu uzicu sa svog kolta draguna. – Platite ili ću sam uzeti što mi pripada!

– Mislim da je ipak najbolje da prihvatite moju ponudu – reče Muerta.

Ryker spusti ruku na držak draguna i potegne veliki revolver, kad ga nešto pogodi u leđa i grune naprijed. Drugi udarac ga pogodi u lakat i ruka mu ostane nepokretna. Jedna čizma ga snažno udari u koljena i on padne licem pred Muertine noge.

Odmetnik se nasmije, povuče nogu i udari Rykera u lice.

Tada ga je zaista počelo boleti.

Netko ga podigne i zavrne mu ruke iza leđa. Jedna šaka se spusti na njegov trbuh i on osjetiti mučninu. Pokušao je odgurнути čovjeka iza leđa, ali ga

udarac u slabine presavije. Jedno koljeno ga pogodi u zube a jedna šaka u uho. Druga šaka ga udari u bradu. Svijest mu se mutila od bola. Zatim su uslijedili udarci šakama, koljenima i čizmama u nepodnosivom ritmu. Usta su mu bila puna krvi i oči pune suza od bola i nemogućnog bijesa. A onda je uto-
nuo u tamu.

Kad se ponovo osvijestio, bio je u sedlu. Prepoznao je tamne obrise crnog konja, sretan što opet jaše Nera.

Htio je uzeti uzde u ruke i tek je tada shvatio da su mu ruke svezane iza leđa. Lijevo oko mu je bilo otečeno i potpuno zatvoreno. S desnim je okom malo bolje, iako je neprestano treptao zbog krvi koja mu se slijevala iz rasječene obrve. Boljelo ga je cijelo tijelo.

Pokrenuo je glavu i osjetio uže svezano oko vrata. Postepeno je shvatio u kakvom stanju se nalazi. Bio je privezan za sedlo. Uže mu je bilo omotano i oko pojasa i nogu i čvrsto privezano za široki remen koji je držao sedlo. Uzde su bile svezane za jabuku sedla i konj je sam išao po kamenitom putu. Ryker se borio da otrpi bol i ostane pri svijesti.

No kako se odvrati valovima slabosti dok ga konj trucka po neravnu putu, kako vidjeti kroz natečene i zamagljene oči i kako disati kroz bolno grlo?

Usprkos svemu držao se uspravno. Kako mu se vraćala svijest, tako je u njemu rastao bijes, koji je vadio za osvetom.

Što je ono rekao Blanezu? Dogovor je dogovor. Da! On je po dogovoru s Emilianom Muertom isporučio ono što je

obećao. Sada je morao poravnati račune. Morao je ostati u životu i vratiti svoju nekadašnju snagu.

To neće biti nimalo lako. Samo da ga ne boli tako jako!

Morao je izdržati.

U njemu je bilo isuviše srdžbe a da bi se lako oprostio sa životom. Ne smije umrijeti, jer mora izravnati račune s Muertom. On stisne zube pokušavajući da zaboravi bol i da ostane uspravan u sedlu.

Još jedan sat mu je to uspijevalo, a onda se onesvijestio.

* * *

Kad se ponovo osvijestio, tijelo ga je još boljelo, ali više nije bio u sedlu. Pokrenuo se i shvatio da više nije svezan, iako su mu ruke bile ukočene i bolne. Ležao je na slami i preko njega je bio prebačen grubi pokrivač. Bilo je mračno i nije znao je li u kući ili u nekoj staji, ali kolt je bio u koricama a mali deringer mu je žuljao leđa. Sjeti se trećeg revolvera pa desnom rukom posegne u čizmu i napipaga.

Taj pokret rukom kao da je probudio sva bolna mjesta na njegovu tijelu. Ležao je nepokretno i uto-
nuo u dubok san.

Probudilo ga je sunce. Sjalo je kroz uski prozor na bijelom zidu. Pokraj prozora je bila vaza sa žutim cvijećem a odnekud je dopro miris tek pečenog kruha. Ryker pridigne glavu i razgleda prostoriju. Bio je u kolibi. Njegov krevet se nalazio pokraj zida, a bio je to zapravo drveni okvir napunjen slamom. U sredini prostorije bio je stol i na njemu mnogo žutog cvijeća, a oko njega četiri grubo istesane

stolice. Vrata su bila otvorena.

Kruh je i dalje mirisao i Ryker pokuša vidjeti otkud dolazi taj miris. Polako se pridigne i nasloni na laktove. Prostorija je bila pregrađena kratkim zidom iza kojeg je bila kuhinja. Iza zida je bilo tamnije, ali ipak je nazreo peć sazidanu od cigla i obrise žene nagnute nad ognjištem.

— Gdje se nalazim?

Riječi su mu jedva izašle iz bolnog grla. Osjetio je krv na ušnama i jezikom je napipao rane od dva izbijena zuba. Žena okrugla lica, širom otvorenih očiju i potamnijela od sunca okrenula se prema njemu.

— Vi ste se probudili! Bilo me strah da ćete umrijeti u snu.

— Neću umrijeti — reče Ryker — dok se ne odužim Muerti.

— Zaboga! Znači, to je ipak bio on — ženine oči su se još više raširile kad je čula to ime. — Pretpostavljala sam da je to bio on kad sam vas našla.

— Vi ste me našli? — jezik mu je bio zatečen a glas hrapav. — Gdje sam sada?

— Stigli ste putem s visokih planina na velikom crnom konju. Bili ste svezani i nagrđeni. Ja sam baš skupljala ovce kad ste se pojavili poput strašila na velikom konju.

Ona podigne lonac s peći i krene prema njemu. Ryker opazi da je mlada i lijepa. Njezina sjajna crna kosa bila je začesljana unatrag. Pune usne su mu se smiješile dok je prinosila lonac. A kad je kleknula da bi ga nahranila, opazio je dubok izrez na njezinoj bluzi i čvrsta prsa.

— Mislila sam da ćete umrijeti. Jako su vas izudarali. Samo

je Muerta to mogao učiniti. Sigurno ste ga upoznali.

Izgovorila je odmetnikovo ime s gađenjem.

— Jesam — promrmlja Ryker. — Naručio je od mene revolver, ali kad sam mu ga donio, istukli su me.

Pridigla mu je glavu, primakla mu se i počela mu stavljati žlicu juhe u usta. Prožeo ga je ugodan osjećaj od dodira njezinih prsa.

— Muerta je ubio mog muža prije godinu dana — reče žena.

— Otad živim sama. Imam posjed. To je bilo lijepo imanje dok Muerta nije ubio Josea. Znaate, Jose je odbio da ga opskrbljuje mesom. Poslije sam ja odlučila da nastavim sama. Htjela sam pokazati tom banditu da ne može raditi što hoće.

— Kako to da vas nije dirao? — upita Ryker.

Ona slegne ramenima.

— Ne znam. Možda se boji. Ako ubije ženu, to može narušiti njegov ugled. Ili možda želi da mu ovaj posjed bude pribježište. Moji rodaci iz Espiritosa i Cristobala me dobro opskrbljuju, iako najviše uradim sama. Nije mi lako, ali je mnogo bolje nego da popustim pred ubojicom kakav je Muerta.

— Da — reče Ryker.

Poslije jela opet je utonuo u san. Kad se probudio, bio je mrak. Žena je spavala na drugom kraju sobe. Sjetio se da ju je zaboravio pitati kako se zove. Promeškoltio se i ponovo zaspa.

Prošlo je gotovo tjedan dana prije nego što je mogao ustati bez pomoći. Bilo mu je slomljeno nekoliko rebara a po tijelu je još imao modrice. Ipak je bio

zadovoljan što su mu bar šake ostale neozlijeđene. Da su mu polomili prste, ne bi više mogao rukovati revolverom, a to mu je bilo važnije od svega.

Prvog dana kad je mogao hodati bez bolova sputio se niz obronak na livadu, gdje je žena sijala kukuruz.

— Hvala vam za sve što ste učinili za mene — glas mu je još bio hrapav i govorio je s naporom. — Htio sam da znate koliko to cijenim. Pokušat ću vam se odužiti ako mogu. Muerta mi je ostavio nekoliko dolara.

— Znam — reče žena. — Našla sam ih kad sam prala vašu odjeću.

Ryker potrese glavom ljuteći se na svoju glupost. Dakako da je žena morala vidjeti dolare, jer su njegova košulja i odjeća bile oprane i brižljivo izglaçane. Ona ga je svukla, oprala i previla. Spasila mu je život i imala je pravo da zna sve o njemu. Pravo i da zahtijeva osvetu. Muerta je sada bio dvostruko dužan.

— Ja još ne znam vaše ime — reče Ryker. — Žao mi je, morao sam to pitati prije.

— Niste mogli. Bili ste na smrt bolesni. Uostalom, to i nije važno.

— Meni je važno — reče Ryker. — Kako se zovete?

Ona se nasmiješi i on ponovo zapazi da je vrlo lijepa. Lice joj je bilo pravilnih crta, nježno, a tijelo graciozno unatoč tome što je teško radila.

— Zovem se Manuela — reče žena. — Manuela Estreban.

— Mene zovu Jack. John W. Ryker, točnije.

Te noći su postali ljubavnici.

IX

Manuela se izvila iz Rykero-va zagrljaja i provirila kroz prozor. On se opružio i uživao gledajući obline njezina tijela. Rano jutarnje sunce probilo se kroz uski prozor, ističući njezina čvrsta prsa i linije bokova. Ryker se prisjećao trenutaka sreće i zadovoljstva u posljednjih nekoliko dana.

Manuela zapazi njegov pogled i okrene se od prozora. Lice joj je bilo uokvireno sunčevom svjetlošću. Ryker se nasmiješi, pruži ruke i počne je milovati. Ona mu uzvratil smiješak i čvrsto ga zagrlila. Vani se oglašio pijetao, ali njih dvoje ništa nisu čuli, obuzeti strašću.

Ryker je bio tako sretan da je našas zaboravio na Muertu. Već je gotovo posve ozdravio. Mogao je uspravno hodati a i modrice su nestale. Proći će još neko vrijeme dok mu rebra potpuno ne zarastu, a dok bude nosio zavoj, neće ga mnogo boljeti.

On pogleda ženu i uzdahne. Zatim je nježno poljubi.

— Manuela, ja moram otići.

— Znam, Jack. Čekala sam da mi to kažeš.

— Znaš kako je — on je zagrlila. — Moram poravnati račune.

— Da. Moraš se osvetiti — ona odmakne glavu i on osjeti suze na ramenu. — Hoćeš li se vratiti?

— Dakako — reče — Ryker, mrzeći sam sebe što mora lagati. — Vratit ću se i možda zajedno odjahati na Sjever.

— To bi bilo dobro — glas joj je bio mek, ali osmijeh tužan. — Željela bih poći s tobom.

Ryker je znao da ga je uhva-

tila u laži. Bio joj je zahvalan što to nije pokazala. Opet ju je poljubio i ustao iz kreveta.

— Moram se odmah spremi. Htio bih biti blizu Muertina skrovišta prije nego što padne mrak.

Okupao se i obrijao prije doručka. Dok je Manuela hranila stoku, provjerio je oružje.

Zatim je iskušao koliko brzo može potegnuti revolver. Nije se razočarao u brzini, pa je odlučio da prijeđe na pravu provjeru. Pronašao je praznu konzervu i stavio je na dlan ispružene desne ruke. Zatim je naglo povukao tu ruku, potegao revolver i stao pucati dok je konzerva padala. Uspio ju je pogoditi dva puta.

Napunio je čuturicu i osedlao konja. Nero kao da je predosjećao veliku akciju. Ryker ga pogladi i objesi vreću zobi na sedlo. Ako se želi približiti Muertinu logoru, morat će i pješaćiti i ako negdje sakrije Nera, neće ga ostaviti gladna.

Kad se spremio, Manuela se pojavi sa zamotuljkom u rukama.

— Pripremila sam ti hranu, Jack — glas joj je bio tih, na rubu plača. — Trebat će ti tamo gore.

— Hvala — Rykeru je bilo žao što je ostavlja. — Vidjet ćemo se opet.

— Da — reče ona plačljivo. — Nadam se.

On je još jednom poljubi i uzjaše.

— Do viđenja. Vratit ću se — lagao je.

Nije se nijednom okrenuo, iako je znao da mu želi još jednom mahnuti na pozdrav. Nije mogao vidjeti suze u njezinim

očima. Sada ga je obuzimala samo jedna misao: Muerta. Osvećit će mu se i uzeti svoj novac ili zlatni revolver.

* * *

Usporio je konja na vrhu brežuljka i krenuo po kosini na istok. Kad je stigao do podnožja velike planine, pronášao je put, ali zakrčen stablima i kamenjem. Da nije morao biti na oprezu, krenuo bi lakšim putem, udaljenim oko tri milje, niz obronak. No tamo je Muerta sigurno postavio svoje ljude, a Ryker je želio da neopažen stigne do skrovišta u kanjonu.

Nero je bio naučen na teške staze iz Rykerovih lovačkih dana i kretao se spretnošću divokoze.

Na većem dijelu puta Ryker se držao Manuelinih uputa, a onda je skrenuo prema putu kojim je već prošao. Zbog opreza nije prešao na taj put, već je išao usporedo s njim vodeći Nera kroz šumu. Kad je procijenio da je već blizu odmetnika, sjahao je i odveo konja na jednu livadu usred šume. Tu je bilo dovoljno trave i on saplete konja, tako da je mogao slobodno pasti. Na obližnjoj stijeni otkrije zgodnu udubinu i u nju ulije tri četvrtine svoje zalihe vode a oko nje prospe zob. Želio je konju ostaviti više vode, ali je i njemu samom trebala. Nije mogao znati koliko dugo će izbivati.

Nero je tiho zarzao kad je njegov gospodar odlazio. Ryker se pitao ne bi li bilo bolje da uzjaše Nera i vrati se odakle je i došao. Ali istovremeno se sjetio kako ga je Muerta sa svojim banditima na smrt isprebijao. I

sjeti se kako je mukotrpno radio na revolveru. Bijesan, premjesti šarpovku u lijevu ruku i stane se uspinjati po kosini.

Napredovao je sve do izlaska mjeseca. Bio je uštap i noć je bila svjetlija nego što Ryker želio. Sklonio se pod veliki bor i povukao dobar gutljaj vode. Manuela mu je pripremila pogače punjene grahom. Pojeo je dvije i popio još vode. Čuturicu i ostatak hrane sakrio je između korijenja velikog bora, vjerujući da će se vratiti, a to mjesto je bilo kao stvoreno za obranu i povlačenje. Mogao je čak birati tri različiti smjera, ako uopće bude potrebno da bježi.

Uzeo je šarpovku i krenuo kroz šumu. Teško je napredovao. Njegove čizme nisu bile za pješaćenje, a najmanje za penjanje, no ipak je stigao do kosine s koje se vidio Muertin kanjon.

Priljubljen uz zemlju, vidio je jasno kao po danu straže postavljene kraj kanjona. Promatrajući ih, prisjećao se što je sve vidio kad je prvi put tuda prolazio. Na vrhu stijene što je gledala prema ulazu u kanjon bila su dvojica s puškama. Sa svake strane kanjona bio je još po jedan stražar. Ispod njih je prolazio put pokriven odronjenim stijenjem i granama. Krivudao je između okomitih stijena.

Ispred Rykera bila je velika stijena, koje se dobro sjećao. Baccala je dugu sjenu. Tu negdje u blizini trebalo je da bude još jedan stražar.

Počeo je puzati uzbrdo.

Stražari su bili udaljeni jedan od drugoga oko dvjesto metara. To je Rykeru pružalo dobre izglede ako bude brz i nečujan.

Prvi put u životu požalio je što nema nož. U noćnoj tišini to je najsigurnije oružje. Tada se nečega sjeti. Odloži šarpovku i izvadi alat iz unutrašnjeg džepa na kaputu. Odvoji mali skalpel, a ostali alat vrati u džep. Taj skalpel mu je inače služio za smanjivanje velikih metaka i podešavanje patrona. Bio je dobro naoštren.

Ryker krene nalijevo, puzeći prema najbližoj silueti.

Bandit je sjedio prekrivenih nogu i hrkao tako glasno da se nije čulo Rykerovo kretanje. Kad mu se Ryker sasvim približio, bandit je instinktivno otvorio oči i zgrabio karabin »springfield« položen preko koljena. Otvorio je usta da krikom upozori ostale, ali Rykerova ruka ga ščepa za grlo. Meksikanac ispusti pušku da bi se rukama oslobodio čeličnog stiska na vratu, ali osjeti nešto mokro pod prstima i shvati groznu istinu da mu je grlo prerezano. To je bilo i posljednje što je mogao shvatiti.

Ryker zatim podmetne debelu granu pod stražareva leđa i ostavi ga u sjedećem položaju.

Vratio se zatim na mjesto s kojeg je pošao prema stražaru. Šuljajući se zgrbljen između drveća, krenuo je prema drugom stražaru.

Na mjesečni se jasno ocrtao sombrero, zabačen unatrag i ukrašen srebrnim nitima. Puška je stražaru bila na lijevom ramenu, a prsti desne ruke u borovim iglicama na tlu.

Ryker je zadržavao dah dok je puzao, pazeći da ni najmanjim šumom ne oda svoju prisutnost.

Stigao je do njega. Ispružio je

lijevu ruku iza borovog drveta i dlanom zatvorio stražaru usta. Pritisnuo ga uz stablo, ispružio desnu ruku sa skalpelom.

Drugi stražar umro je isto tako tiho kao i prvi.

Ryker se vratio na mjesto na kojem je ostavio šarpovku. Iščupao je malo trave, očistio skalpel i vratio ga među svoj pribor. Objesio je teški karabin preko ramena i nastavio se šuljati.

Prešao je preko kosine šesto metara prije ulaza u Muertin dio kanjona. Spuštanje je bilo sporo. Rykera su boljela nezacjeljena rebra dok je silazio niz stijenje, ali se ipak tiho spustio. Krenuo je zatim uzduž okomitih stijena i tiho, kao mačka, prišuljao se stražaru.

Nije imao vremena da odloži karabin i da izvadi skalpel. Skidajući šarpovku s ramena, jednim zamahom udari stražara kundakom po glavi. Udarac je bio tako jak da stražar nije mogao ni kriknuti.

— Que es?

Bio je to nervozni šapat. Ryker nasluti strah u tom glasu i odluči da iskoristi prednost. — Quieto!

Uzdao se u ono malo španjolskog što je naučio, ali tek kad je otvorio usta, shvatio je kako mu slabo ide.

Čovjek je krenuo naprijed, podižući pušku prema glasu koji je čuo.

— Amigo?

Ryker se nadao da će ga uspjati privući blizu i zatim ubiti, pa je zabacio svoj šešir i pustio da mu niz leđa visi na kožnatoj vrpici, a na glavu je stavio sombrero mrtvog stražara.

— Intruso!

Sačmarica iznenada pakleno

zagrmi. Ryker je zagnjurio lice u pijesak. Dok se bacao na tlo, palcem desne ruke pritisnuo je obarač šarpovke. Lijevom rukom je podigao cijev prema Meksikančevim prsima. Pucanj je odjeknuo preko stjenovitih zidova kanjona. Ryker opsuje, jer je njegov položaj bio otkriven. Zakotrljao se dok je stražar padao na leđa.

Zatim je potrčao prema zaklonu. Morao je pronaći neko sigurnije mjesto prije nego što Muerta pošalje svoje ljude u potjeru za skrivenim strijelcem. Napunio je šarpovku i počeo se penjati prema vrhu kanjona. Prema svom spasu, barem privremenom. Ali to je moralo biti dobro mjesto, s kojeg će moći nišanići Muertine bandite.

Penjanje je bilo teško, ali to je bio jedini izlaz: dolje, u podnožju, bio bi izvrsna meta.

Na vrhu stijene situacija se potpuno promijenila: Ryker je imao zaklon i prednost u visini. Banditi, koji su pristizali, morali su proći kroz usjek u stijeni, tako malen da su mogla proći samo dvojica istodobno. Imali su i drugu mogućnost, ali ta je grančila sa samoubojstvom: mogli su mu prići preko otvorenog prostora, gdje bi ih lako gađao.

Odjekne pucanj i Ryker ugleda jednog odmetnika kako u trku puca po stijenama.

Ryker pritisne obarač i osjeti onaj poznati udarac šarpovke po ramenu.

Činilo se kao da je čovjek odskočio unatrag raširenih ruku.

Ryker izvadi čahuru, stavi novi metak u pušku i ponovo opali u poluskrivenu sjenku. Čovjek krikne a jeka se razlegne među stijenama. Krik prijede u

jauk, koji iznenada prekine prasak karabina teškog kalibra. Ryker je pucao i nabijao pušku automatskom preciznošću. Sve bi to bilo brže s Blanezovom repetirkom, ali ne mnogo brže, jer je Ryker bio odlično izvježban.

Ustrijelio je još trojicu prije nego što su se odmetnici povukli pucajući iz repetirke i karabina iza uskog zaklona.

Ryker je ispalio još dva metka na otvoreni prostor i odmah se povukao. Bila je to pat-pozicija, u kojoj nijedna strana nije mogla dopustiti da okršaj duže potraje. Uostalom, Ryker nije znao ima li kanjon još neki prolaz kojim bi Muerta mogao poslati svoje ljude u napad. Opći frontalni napad bio bi za Rykera opasan. Doduše, to bi bilo opasno i za odmetnike u prvim redovima, ali brojčana premoć bila bi na njihovoj strani.

Ryker je brzo računao. Muerta je imao petnaestak ljudi, a on je smaknuo najmanje osmoricu. Ako nije sve ubio, barem ih je izbacio iz akcije, jer se još nije rodio čovjek koji pogođen iz blizine nabojem kalibra 50 iz šarповke može ustati i hodati.

Ryker posegne u džep, izvuče tucet patrona i poreda ih na stijenju. Žureći, otvori jednu patronu, pospe barutom ostale i doda nekoliko kapsla. Onda upali šibicu i baci je na barut.

Naglo odskoči i počne se kotrljati po padini dok je barut izgarao. A onda se odjednom začuje prasak patrone. Ryker je već bio na nogama i počeo bježati. Praskovi ostalih patrona odjekivali su u jednakim razmacima.

Detonacije i blijeskovi prikolali su odmetnike u zaklonu.

Dok je silazio u kanjon, Ryker je čuo kako pucaju i viču. U podnožju kanjona osjetio je miris konja. S lijeve strane opazio je koral. Izbrojio je sedamnaest konja. Po broju konja zaključio je da su Meksikanci brojčano smanjeni na devetoricu. Potrčao je prema koralu i udario nogom u vrata. Vrata su se lako otvorila i on uđe, udarajući šarповkom po gornjem dijelu konjskih repova.

Jedan konj se propeo na stražnje noge, zanjštao i projurio kroz otvorena vrata. Za njim je krenuo još jedan konj a onda cijelo krdo. U galopu su napravili krug u kanjonu i kad su pronašli izlaz, krenuli su prema njemu.

Ryker ih je slijedio. Prebacio je karabin u lijevu ruku i izvuкао kolt.

Pojavio se jedan bandit iz vrtloga prašine i Ryker ga pogodi u trbuh. Još osmoricu, pomisli. Pojavila su se još dvojica. Jedan je nosio drugoga, kojemu je bila slomljena noga. Ryker napne kolt i opali dva puta.

Još šestorica.

Žurio je prema izlazu kanjona, gušeći se u prašini. Odjednom je lica iskrivljena od bijesa dotrčao Muerta sa zlatnim revolverom u desnoj ruci.

— Rykeru!

Viknuo je i nanišanio zlatnim revolverom na visoku, prašinom zamagljenu figuru ispred sebe. Ryker je opalio istodobno i osjetio kako mu je Muertin metak prozujao kraj obraza. Meksikanac se zaljuljao a Ryker je opalio još jednom.

Muerta padne okrvavljene glave.

Ryker se prevrne na tlu, do-

čeka se na ruke i koljena i stane puzati prema Meksikancu.

Odjednom je zastao i provjerio municiju. Kolt je bio prazan. Opsovaó je i zataknuo revolver za pojas.

— Ti, pasji sine! Platit ćeš mi ovo! — dahtao je Muerta ležeći na tlu. Lijeva strana lica bila mu je krvava a bila mu je ozlijeđena i desna ruka. — Dužan si mi do groba, Rykeru! I to ćeš platiti!

— Ništa ja neću platiti — vikne Ryker. — Ti si već mrtav čovjek — on dopuza do bandita, uzme zlatni kolt koji je ležao kraj njega i uperi ga u njegovo lice. — Pozdravi đavola, Muerta!

Kad je htio pritisnuti obarač, metak mu zazviždi tik iznad glave. Prst mu je još bio na obaraču, on u djeliću sekunde, vođen instinktom, okrene cijev zlatnog revolvera i pritisne obarač. Metak je pogodio u grlo odmetnika koji je iza njegovih leđa dotrčao iz oblaka prašine. Čovjek je nastavio trčati, ali se srušio na tlo.

Ryker potrči prema kraju kanjona. Ostali su već pristizati i on opali u njih iz šarpovke, uspinjući se stazom.

Bio je već na pol puta prema kosini kad je čuo Muertu kako mu dovikuje:

— Ja ću te već pronaći, Rykeru! To ti obećavam. Pronaći ću te i ubiti!

X

Ryker se vratio na mjesto na kojem je ostavio svog konja a da ga nisu opazili. Pitao se hoće li Muerta odmah krenuti u potjeru da vrati svoj revolver.

Bandit je izgubio većinu svoje družine. Razmišljajući o omjeru

snaga. Ryker uzjaše konja i krene. Iako je sada mogao dobro prodati zlatni revolver, Muerta mu je ipak ostao dužan. Dogovor je dogovor. Onaj tko izda, mora platiti.

Budući da je odmetnicima rastjerao konje, Ryker povede Nera među drveće znajući da ima vremena za odmor. Rasedla konja na maloj čistini i pripremi se za spavanje.

Kad su prve zrake sunca prodrle kroz krošnje drveća, Ryker se po staroj navici probudio. Pojeo je posljednju pogaču i popio malo vode. Uzjahao je Nera i krenuo prema kanjonu.

* * *

Kada je stigao tamo, sve je bilo napušteno.

Tijela su ležala tamo gdje su i pala i Ryker izračuna da su ostala još četvorica živih.

Ali kamo su nestali?

Ryker je napokon pronašao njihove tragove. Na izlazu kanjona ustanovi da su krenuli na istok. Odjahali su prema Manuelinu posjedu.

Ryker natjera Nera u galop.

Kad je stigao na Manuelino imanje, zaustavio se podalje od njezine kuće. Obuzeo ga je gnjev: posvuda su ležale ubijene ovce i svinje a ubili su čak i magarca koji je ženi služio za nošenje tereta. Ryker je usmjerio Nera među drveće i izvukao iz navlake šarpovku. U tom trenutku je jedan odmetnik izašao iz kuće.

Ryker ga je promatrao kako gleda u ptice. Odmetnik se tada okrenuo prema kući i pozvao nekoga. Izašla su još dvojica i počela razgovor s jednim koji je stajao na krovu.

Ryker se laktovima osloni na borove iglice, podigne šarpovku na rame i nanišani čovjeka na krovu. Povuče obarač i osjeti udarac u rame.

Bandit digne obje ruke i počne padati natraške na krov. Udario je u rub dimnjaka, okrenuo se i pao među one ispred kuće.

Još trojica, pomisli Ryker. Omjer se očigledno poboljšavao u njegovu korist.

Odmjetnici su sinjesta potražili zaklon u kući. Nastalo je zatišje. Ryker im se nije mogao približiti, a oni nisu mogli izaći.

Ryker je odlučio da čeka dok ne vidi što će Muerta poduzeti. Nije dugo čekao. Vrata kolibe su se širom otvorila i pojavila se Manuela. a iznad njezina ramena virilo je Muertino lice.

Rykerove usne su se skupile dok je promatrao Manuelu i on se zakune da Muerta mora umrijeti. Nastojat će da umre sporo, vrlo sporo.

— John Rykeru! Vidiš li je? Vidiš li svoju ljubavnicu? — Muertin glas je prestrašio ptice, koje su kružile oko mrtvih životinja. — Sviđa li ti se kako sada izgleda?

Ryker je ostao nijem.

— Prije je izgledala dobro, John Rykeru. Vrlo dobro. Mišlim, da ti to znaš. Evo kako sada izgleda tvoja draga.

Ryker uzdahne, lica prislonjena uz kundak šarpovke. Manuela je stajala na vratima, a Muerta se samo nazirao iza nje. Možda će se pružiti prilika, pomisli Ryker. On povuču kokot.

— Svi smo je imali, Rykeru! Dok si bio gore u planini, mi smo sišli i uzeli je. Ja sam je prvi imao, zatim Juan, onda Manuel, pa Pepe — iznenada Muertina ruka podigne

Manuelinu haljinu i ona ostane naga. — Što misliš, Rykeru — Muerta je i dalje izazivao — što sada misliš o svojoj dragoj?

Odjednom se Manuela baci naprijed.

— Ubij ga, Jack! Ubij ga! Za mene!

Ryker opali.

Čuo se kako se kalibar 50 zabio u unutrašnji zid kolibe. Muerta se vješto, u pravi čas sagnuo. Ryker ponovo napuni pušku.

Manuela se pridigne na ruke.

— Vratio si se, Jack! Baš kako si obećao!

Nešto svjetlucavo doleti iz kolibe i Manuela klone na zemlju. Crni držak bačenog noža virio je iz desne strane njezinih leđa.

Više ništa je nije moglo boljeti. Muerta je više nije mogao koristiti za ucjenu.

U Rykeru je kipjelo. Morao je naplatiti dva duga, svoj i njezin, i to u krvi.

On nanišani karabinom prema vratima i vikne:

— A što sad, Muerta? Što si sad smislio? Zašto ne izadeš? Bojiš li me se? Pa ja sam ovdje sasvim sam. Ja, moje oružje i nitko više. Imam karabin, kolt i još jedan kolt. Vrlo zgodan kolt, lijepo izrađen, samo na njemu stoji pogrešan natpis. Na njemu zlatnim slovima piše — kukavica!

Iz kolibe dopre bijesni povik, odjeknu dva pucnja i opet zavlada tišina.

— Ponijet ću revolver sobom, Muerta — vikne Ryker. — Ako ga želiš vratiti, morat ćeš poći za mnom. Morat ćeš mi ga oduzeti!

Trčeci, zaobide kuću i krene prema mjestu na kojem je ostavio Nera. Gurne karabin i navlaku i uzjaše. Ubrzo je iza sebe čuo udaljeni topot kopita. Sada je morao paziti, na razmak. Ako previše odmakne, neće znati gdje su Muerta i preostala dvojica odmetnika, a ako im dopusti da mu se približe, mogu ga ubiti.

Topot kopita se približava i Ryker potjera Nera između drveća.

XI

Staza koju je Ryker odabrao usporila bi i najboljeg konja. Vodila je sjeveroistočno od kolibe prema visokom usponu na planinu. Ryker je čas nestajao u sjeni drveća, čas se pojavljivao među stijenama. Prešao je široku livadu i presjekao šumu, iznad koje se uzdizala visoka litica. Bila je to izvanredna prilika, ovaj put je sam mogao izabrati mjesto za okršaj. Uspeo se na stijenu i čekao.

* * *

Odmetnici su se pojavili na drugom kraju livade.

Držali su se ruba šume, zaustavljajući konje da promotre teren ispred sebe. Bili su u sjeni drveća, tako da Ryker nije mogao nišanići.

Zastali su ispod jednog velikog bora, motreći preko livade. Ryker je na livadi ostavio jasne tragove.

Izenada su krenuli u galopu. Ryker napne kokot šarpovke. Odmetnici se uto udalje dvadesetak metara jedan od drugog. Ryker je vidio Muertu, ali je naciľjao najudaljenijeg jahaća.

Njegov pucanj prasne i jekom se odbije od stijena.

Zrno kalibra 50 pogodi cilj: između očiju odmetnikova konja. Jahać sleti sa sedla. Dok se kotrljao po travi ispadne mu iz ruke karabin.

Preostala dvojica nastavila su jahati, žestoko pucajući po stijeni.

Ryker ispali jedan metak iznad njihovih glava. Postigao je što je želio: jahaći su napravili veliki luk i vratili se u zaklon pod drvećem.

Onaj koji je pao ostao je nasred livade na travi, deset metara ispred mrtvog konja.

Ryker opali među drveće da odmetnicima da na znanje da je još u blizini, a onda brzo krene natrag. Uzjaše i pode prema zapadnoj strani njihova zaklona. Zaustavi se za-

tim i sjaše. Suma je bila upravo ispod njega. Prebacio se preko obronka s palcem na kokotu karabina i spustio se među drveće.

* * *

— Socorro! Socorro! — doviknuo je onaj što je ostao ležati na travi.

Ryker nasluti strah u odmetnikovu glasu. Čuo je kako mu Muerta odgovara. Podigne šarpovku.

Odmetnik je počeo puzati po travi. Ryker nasloni cijev šarpovke na nisku granu, čekajući. Odmetnik puzajući prođe pokraj mrtvog konja i dočepa se puške. Potrči prema šumi.

Ryker ga pusti.

Odmaknuo je deset metara. Dva-naest. Petnaest. Osamnaest...

Ryker opali.

Čovjek se vine u zrak, pade na leđa i krikne. Odbacio je karabin i uhvatio se objema rukama za lijevu nogu.

Ryker opali još jednom.

Odmetnikova desna ruka se izvrne kao da se otkvaćila u laktu.

Ryker opali i treći put.

Odmetnik se trgne i prevrne licem prema zemlji.

Ryker potrči između drveća i uzjaše Nera. Zatim vikne:

— Želiš li još revolver, Muerta? Morat ćeš se boriti za njega ako ti je ostalo dovoljno hrabrosti da me slijediš!

Potjera Nera u galop, iako je teren bio stjenovit i opasan.

* * *

Noć se brzo spuštala u planinskom kraju i Ryker se odlučio za počinak. Potjera Nera u šumu, sjaše i ukloni tragove na mekom šumskom tlu. Nahrani i napoji konja i legne da spava.

Probudio se prije izlaska sunca. Osluškićvao je šumove životinja i cvrkut ptica. Osedlao je Nera i oprezno krenuo na stazu s koje je došao.

Kad je izbio na stazu, već je bilo kasno za povlaćenje i za njega i za

jahača koji je iskrsnuo iza stijene.

Ryker palcem skine sigurnosnu uzicu s kokota, napne ga i istodobno potegne kolt.

Veliki revolver prasne. Odmetnik, pogoden u prsa, ispali jedan metak i strmoglavi se na kamenito tlo. Ryker sjaše i polako krene prema njemu.

– Muerta...gdje je on?

– No sabe.

Ryker mu pritisne vrh cijevi na grlo.

– Nemoj mi reći da ne znaš, pasci sine! Gdje je on?

– No sabe.

Ryker napne kokot.

– Gdje je?

– Projahao je ovuda već odavno. Rekao je da će ti postaviti zasjedu.

– Gdje?

– Četiri milje daleko odavde, na visoravni. Jaši uz stijene i kad opaziš da te vode na istok, ti onda okreni na zapad. Hoćeš li me sada pustiti? Mislim da umirem.

Ryker bez riječi pode prema konju.

Kad mu je sunce bilo već visoko iznad glave, Ryker je bio uvjeren da je stigao do mjesta koje mu je spomenuo umirući odmetnik. U širokom luku golema stijena se protezala na jednom obronku planine. Oko stijene nije bilo drveća.

Ryker je zaustavio konja u šumi. Pred njim se prostirao kamenjar na kojem nije bilo hrane za konja, ali je skrivenom strijelcu to mjesto bilo izvanredno za obračun. Nije dan znak nije odavao Muertinu prisutnost, no Ryker je znao da je bandit negdje u blizini. Čekao je i motrio. Pitao se kakvo oružje nosi Muerta. No to i nije bilo važno. Na tako velikoj čistini Rykera je mogao pogoditi svaki prosječni strijelac, dakako, ako izade na čistinu.

Muerta se očigledno nadao da će biti tako ili da će Ryker poći stazom između borova. No staza će se ubrzo izgubiti na teško prohodnu

tlu i Ryker će morati prijeći na put koji vodi u dolinu, a odozgo, sa stijena, pratit će ga skrivena puščana cijev.

Ryker povuče konja prema istočnoj strani šume i polako krene između borova uz sam njezin rub. Trudio se da ostane neopažen.

Muerta je vješto odabrao sklonište. Ryker nije vidio nikakav trag prema stijenama. Pomislio je da je umirući odmetnik možda lagao. No bilo je to malo vjerojatno.

Opet je povukao konja dublje u šumu i sjahao.

Nero je bio dobro izvježban. Mirno je stajao dok je Ryker skidao šarpovku i provjeravao municiju. Pratio je pogledom svog gospodara koji se šuljao između drveća, a kad je Ryker nestao, konj je sagnuo glavu i počeo pasti. Čekao je da se gospodar vrati.

Ryker je pretpostavljao da je Muerta ostavio konja na zapadnoj strani stijena. Bio mu je to najbolji izlaz u slučaju bijega.

Šuljao se nekoliko stotina metara, sve dok nije pronašao stijene uz koje se mogao penjati. Šarpovku je nosio u desnoj ruci.

Ryker cijelo to vrijeme nije opazio nikakav znak koji bi ga upozorio na Muertinu blizinu. Ako bandit nije bio strpljiv, onda je Ryker zacijelo tratio vrijeme.

Pogledao je iznad sebe. Uski prolaz vodio je prema vijencu stijena.

Razmišljao je. Do konačnog obračuna morao je sačuvati mnogo snage. Šarpovka mu je sada samo smetala. Nije je mogao nositi penjući se uz opasne stijene. Odlučio je da je ostavi na litici, ali u takvom stanju da Muerti ne može koristiti. Rastavio ju je i izvadio metke.

Polako se počeo penjati. Uskoro su mu koljena i ruke bili krvavi. Posljednjom snagom uhvatio se za rub litice i prebacio preko nje.

Nekoliko trenutaka ostao je ležati licem prema tlu. Morao je ponovo prikupiti snagu da ustne.

– Buenas tardes, Rykeru! – začuo je poznati glas. – Čekao sam te.

Emiliano Muerta je stajao nekoliko koraka dalje. Odjeća mu je bila prljava i poderana a kosa masna i prašna. Preko sljepoočice se vidio trag koji je nedavno ostavio Rykerov metak. Ali rana mu očigledno nije smetala. Čeličnom mirnoćom držao je kolt uperen u Rykerovu glavu.

Ryker je gledao u otvor cijevi.

– Htio si me iznenaditi – procijedio je Muerta – kao i prije!

– Mislio sam da ću te ubiti – muklo odgovori Ryker.

– Grdno si se prevario. Nitko ne može ubiti Emiliana! Ti si samo jedan od glupih koji su umrli zato što su to pokušali.

– Možda i neću umrijeti – reče Ryker.

Mozak mu je brzo radio. Zlatni kolt bio je na njegovu opasaču, a on je ležao potrbuške. Iskoristit će to, ali trebalo mu je vremena da se ispuše i da prestane bol u nogama. Stoga je morao podržati razgovor s banditom.

– Mislim da si već mrtvac – reče Muerta.

– Samo ako si toliko glup da povučesh taj obarač – odgovori Ryker.

– Glup? Emiliano Muerta glup? Imaš prljava usta, gringo! Začepit ću ih metkom!

– Nikad nećeš vidjeti svoj zlatni revolver ako to učiniš. Ja sam jedini koji zna gdje je.

– Zbog toga ću te polako ubiti, metak u svako koljeno, kao što si ti ubio Juana.

– Tako se zvao? – pažljivo će Ryker. – Nadam se da je polako umro.

– Sada je zacijelo mrtav – razdražljivo reče Muerta. – Nisam imao vremena da ostanem kraj njega.

– Razumijem. – reče Ryker.

– A Manuel? – nastavi Muerta.

– I njega si ubio?

– On mi je rekao gdje te mogu naći – odgovori Ryker – nekoliko minuta prije nego što je umro.

– Znači, tako su otišli svi moji ljudi. Svi! Znaš li da si ti vrlo dobar! Zaista dobar, ali ne toliko da bi mogao ubiti i Emiliana.

– A revolver? – upita Ryker. – Zar te ne zanima što je s revolverom?

– Si – kimne bandit. – La pistola de oro! Zlatni revolver koji će okruniti moju veličinu! – lice mu se iznenada smračilo a oči zakolutale po Rykerovu opruženom tijelu. – Gdje je revolver, oružaru? Što si učinio s mojim lijepim revolverom?

– Ovdje je – reče Ryker nadajući se da će mu igra uspjeti. – Na mom je opasaču.

– Daj mi ga! – zaurla Muerta. – Ustani i daj mi ga!

Ryker je počeo polako ustajati. Osjećao je kako mu svaki mišić poigrava. Bilo mu je jasno da će ga Muerta ubiti onog trenutka kad revolver bude u njegovim rukama. Stoga je znao da mora biti brz i pametan i da mora reagirati u pravom trenutku.

Posegnuo je za zlatnim koltom.

– Ne! – reče Muerta. – Učini to lijevom rukom, i to polako! Desnu dalje od tijela!

Ryker slegne ramenima. Lijevom rukom polako otkopča kolt. Muerta je još držao svoj revolver uperen u Rykerov trbuh, ali kad je pružio ruku da uzme zlatni revolver, Rykerovo tijelo je izmaklo nišanu.

Ryker je reagirao munjevito. Zlatni kolt je odletio u istom trenutku kad i Muertin revolver.

Muerta potrči među stijene. Ništa ga nije moglo zaustaviti na putu prema zlatnom koltu.

– Moj je! – vikao je. – Moj! Nitko mi ga ne može oduzeti! Zlatni revolver je moj!

Ryker osjeti ludilo u Muertinu glasu. Morao se povući sa čistine. Taj ludak će ga inače zaista ubiti.

Oprezno se šuljao uz liticu. U ruci

je držao svoj kolt. U jednom trenutku mu se učini da je Muerta nestao. Ali sa stijene iznad njega zagrmu pucanj.

— Moj je! Ja sam Muerta! Revolver je moj!

Ryker se priljubi uz stijenu. Još dva hica zafijuću mu iznad glave.

— Moj je! — vikao je Muerta.

— Ali ja sam ti ga napravio — poviče Ryker. — Još mi ga nisi platio!

Muerta ponovo opali. Ryker pruži ruku i povuče obarač. Metak pogodi Muertu u lijevo rame. On odskoči i opsuje. Njegov je kolt bio uperen u protivnika, a onda se začuo samo škljocaj. Bio je prazan.

— Moj je! — suludo i bespomoćno vikao je bandit. — Nećeš mi ga uzeti!

Zatim je potrčao.

Ryker opali.

Metak pogodi Muertu u prsa. Ryker pojuri prema mjestu na koje je pao zlatni revolver. Pogleda dolje. U dubini se čuo žubor vode. Tamo je završio zlatni kolt.

Rijeka se tamo daleko ulijeva u more, pomisli Ryker, i vjerojatno će negdje izbaciti revolver koji ga je tako skupo stajao.

— Prokletstvo! — promrmlja. — Izgubio sam revolver, ali me ipak čeka nagrada. Najbolje je da se uputim kući. Kući? Zar i to mjesto negdje postoji? Ne, ništa nije ostalo osim zgarišta i kostiju mrtvih.

Ryker je vukao Muertin leš do svog konja, a onda ga je umotao u gunj.

Taj bandit je vrijedio dvije tisuće dolara.

John W. Ryker je ušao u Espiritos s petnaest konja za sobom. Na svakom konju bio je tovar.

Rykerovo crno odijelo bilo je poderano i prljavo, slijepljeno od krvi i prašine.

Sjahao je ispred policijske stanice, gdje ga je čekao kapetan.

— Buenas dias, senjor! — pozdravi kapetan. — Već smo mislili da vas više nećemo vidjeti.

— Niste prvi u tome pogriješili — promrmlja Ryker. — Ni posljednji, rekao bih.

Meksikanac ga je poveo u ured.

— Dopremio sam Muertu — reče Ryker. — I drugi su ovdje.

Zaboga! Zar ste ih sve ubili? — kapetan je zapanjeno gledao Rykera.

— Da — odgovor i Ryker. — Sada mi treba samo vaša potvrda da sam zaslužio obećanu nagradu. Mrtva tijela ne mogu otpremiti u Tucson, dug je to put.

— I sve ste te to sami učinili? Jedan čovjek protiv svih njih?

— Kao što vidite — Hladno će Ryker. — Sada mi treba samo kupanje i čist krevet.

Ryker gurne revolver pod jastuk i sklopi oči. Iznenada se trgne čuvši neki glas. Ruka mu se smjesti našla na koltu. Činilo mu se da je spavao pet-šest sati. Vani je već bila noć.

Vrata su se polako otvorila. Ryker je čekao.

— Jack, jesi li budan?

Ryker ništa ne reče. Prepoznao je glas. A zatim je čuo kako je na podu pala odjeća.

Toplo tijelo uvuklo se pod pokrivač. Ryker se još pretvarao da spava. Osjetio je vlažne usne na ramenu.

— Jack, probudi se! Ja sam, Amelia.

Ryker sjedne na krevet i cijev revolvera uperi u njezino lice.

Amelia Harvey se preplašeno trgne.

— Jack, zar me se ne sjećaš? Ja sam, Amelia.

— Da, sjećam, se — promrmlja Ryker.

— Oh, tako si me preplašio! A to... — pokaže na revolver — zar uvijek s tim spavaš?

— Volim da mi je oružje pri ruci. Nikad ne znam kada će mi ustrebat.

— Gledala sam te kad si ulazio u

grad. Bio si sjajan! Svi su govorili da će te Muerta ubiti. Ali ti si sve iznenadio. Likvidirao si cijelu njegovu bandu. Sjajno!

– Ništa tu nije sjajno – polako reče Ryker. – To je život. I smrt. Muerta mi je nešto dugovao. Samo sam išao po svoje. To je sve.

– Ti si pravi gladijator, Jack.

– Već sam ti objasnio tko sam. Mislim da bi bilo bolje da paziš na svoj ugled i da odeš iz ove sobe.

– Zaboravimo što je prije bilo. Ti si sada heroj, ljubavi! – prošaptala je Amelia.

– Heroj zato što sam ubio tolike ljude?

Ona pokuša približiti svoje usne njegovima.

– Ne! – vikne Ryker.

– Dragi, što je? – prošapće Amelia.

Ryker se iznenada sjeti Manuele. Bila je isto tako lijepa, ali voljela ga je zbog njega samog, a ne zbog njegove reputacije nepobjedivog revolveraša. Sad je Manuela mrtva. Kolika razlika između nje i ove ovdje!

– Gubi se iz ove sobe! I ne vraćaj se više! Ne zanima me tvoj prljavi život – vikao je Ryker.

– Pasji sine! – vrisne Amelia. – Mogla sam te učiniti slavnim. I prodati tvoje slike na Istoku, tamo gdje žive civilizirani ljudi. Mogao si postati heroj!

– Gubi se! – procijedi Ryker.

– Ponudila sam ti sve svoje! – vrisnula je.

– To me ne zanima. Pronadi negdje drugdje svog heroja koji će za tebe ubijati.

Ona se poput mačke baci na njega i pokuša mu zabiti nokte u oči. Ryker zamahne rukom i revolverom je udari po licu. Njezino tijelo se stropošta na pod.

Ryker ju je trenutak gledao, a zatim se obukao i brzo izašao.

Naručio je dvostruki viski. Zatim je vlasniku tiho rekao:

– Očistite ono smeće u mojoj sobi.

Narednog jutra Ryker se probudio s glavoboljom. Nakon brijanja i doručka osjećao se malo bolje. Htio je što prije poći u Sjedinjene Države i stoga je odmah pošao u kapetanov ured.

– Senjor Ryker – rekao mu je kapetan – prebrojio sam leševe. Samo u Meksiku tijelo Emiliana Muerte vrijedi petsto dolara. I za druge iz njegove bande raspisana je nagrada. Za Juana Garciju dvjesto dolara, za Manuela Ortegu sto pedeset, za braću Riveru dvjesto za svakog, za Pepea Lomeza sto i za Artura Diaza pedeset dolara. – Zastao je, nervozno mašući papirima. – Pripremio sam dokumente za američke vlasti, a ovdje imam tisuću četiristo dolara. Potpišite da ste primili taj novac.

– Hvala! – reče Ryker. – Imate li olovku?

– Kad je potpisao sve papire, Ryker je preko ramena prebacio vreću s novcem. Kapetan je bio sretan što ga vidi kako odlazi.

– Još nešto... – dodao je.

– Što? – upita Ryker.

– Bilo bi mi drago da ipak ostanete na sjevernoj strani granice. Tamo je mirnije.

– Da. I priroda je mirnija – nasmiješi se Ryker.

Uzjahao je Nera i krenuo iz Spiritosa. Ispratio ga je jedan ružan prizor: Amelia Harvey je s tetkom prelazila preko ulice.

Ryker podbode Nera.

Kad je stigao u Tuscon, Ryker je krenuo prema šerifovu uredu.

– Rykeru, pa ti si živ! – iznenadio se Nolan.

– Kao što vidiš, živ sam i zdrav. I gladan.

– Osjećaj se kao kod kuće – zadovoljno će Nolan. – Čini se da si bio prilično zaposlen.

Pronašao sam Morrosa. A nakon toga jedan je događaj vodio u drugo.

– Da – reče Nolan. – Sav taj put od banke...

– Rekao si mi da devetsto dobivam za Morrosa a dvije tisuće za Muertu. Ne znam vrijedeli što ovdje i ostali iz banke. Ako vrijede, i taj novac pripada meni.

– Garcia sto dolara – odgovori Nolan – a braća Rivera petsto svaki. Ukupno četiri tisuće.

– Nikad nisam mislio da će biti toliko – reče Ryker.

– Mnogo novca, jer li? Bilo je vrijedno truda.

– Mogao sam biti i ubijen.

– I mene svakodnevno mogu ubiti. Dovoljno je da se nekoj pijanoj budali prohtije da puca – i nema me. A taj se narednog jutra neće ni sjetiti što je učinio.

– Takav posao si odabrao – reče Ryker. – Ne moraš to raditi ako ne želiš.

– Ni ti. Sam si odabrao da budeš lovac na nagrade. Nitko te na to nije prisilio.

– Do davola – plane Ryker – barem bi ti morao znati zašto sam to učinio! Obećao sam ocu da ću ga pokopati kraj majke. Za to mi je trebalo novaca!

– Mogao si raditi nešto drugo – nasmiješi se Nolan. – Neki drugi posao.

– Ja sam oružar – plane Ryker. – Ne mogu se zaposliti kao slastičar.

– Znam da ne možeš. Ti si za lov – Nolan popije gutljaj piva i zagleda se Rykeru u oči.

– Ti si rođen da ubijaš, Jack Rykeru. Nosiš to u krvi. Kad gledaš čovjeka, ti ga nišaniš. Unaprijed ga vidiš mrtvog.

Ryker je htio nešto reći, htio se obraniti, ali bilo je isuviše istine u Nolanovim riječima.

– Do davola! – povikao je. – Nisam došao da slušam propovijedi.

Zeliš li mi pomoći da sredim ovo s novcem?

– Zašto ne? – odgovori Nolan.

– Idemo Goldburghu. Zanima me koliko će se radovati kad te vidi.

Ryker se hladno nasmiješi i na stol pred bankara istrese iz vreće tisuću četiristo dolara.

– Izravnali smo račune – reče.

– A sada potpiši i isplati moje – četiri tisuće dolara.

Bankar nije imao kud. Odbrojio je novac i pružio ga Rykeru.

– I potvrdu – podsjeti ga Ryker – da smo izravnali račune. Šerif je svjedok.

– Sa zadovoljstvom – nasmiješi se Nolan.

Na metalnom lijesu je pisalo:
ANGUS RYKER, A. D. BIO JE DOBAR LIJEČNIK, DOBAR SUPRUG I DOBAR OTAC. POČIVAO U MIRU!

Bilo je kasno popodne u Settlementu.

Ryker je gledao humak. Osjećao je prazninu u duši. Činilo mu se da je negov otac dio nekog zaboravljenog, davnog života. A onda se polako nasmiješio, kao da se čudi tom lijesu i svemu što se zbog njega dogodilo.

Manuela.

Jaime Morros.

Juliano.

Emiliano Muerta.

I ostali iz Muertine bande.

Ryker svuče kaput i zabije lopatu u tvrdu zemlju, preko cvjetova koji su rasli na očevu grobu.

– Idemo, oče – promrmlja – idemo našoj kući.

Niz lice su mu potekle suze.

KRAJ

U PRIPREMI:

Gordon F. Uvalde:
ČOVJEK BEZ KOLTA

Svakog prvog
utorka
u mjesecu...

kod vašeg
prodavača novina!